

Tema: Emigrasjon

Medlemsblad for DIS-Norge

SLEKT & DATA

Årgang 19 nr. 3 - 2008

Redaktørene har ordet

I skrivende stund har temperaturen falt et betydelig antall grader og bladene ute har fått på seg sine praktfulle gule og røde nyanser. Det er høst. Denne årstiden har mye positivt ved seg. Frisk luft, flotte sopp- og jaktturer, hyggestunder foran peisen osv. Det beste er vel imidlertid at det blir mørkere. Mange synes dette er en tung tid, men for oss slektsforskere er det spennende. Vi kan nemlig ta frem pc'n med god samvittighet tidligere på ettermiddagen og benke oss ned med kaffe- eller te-kopp og drive med hobbyen vår. Jippii...

Høsten er også tid for slektsforskerdag. Dette årlige arrangementet går i år av stabelen lørdag 25. oktober og våre lag gjør en fenomenal innsats rundt omkring i landet.

Emigrasjon er spennende. Dette temaet blir aldri kjedelig eller utskrevet og etter hvert som vi finner flere slektninger rundt omkring i

verden blir informasjon rundt temaet enda mer spennende. Hvordan var menneskene som reiste ut? Hva var årsaken til at de dro og hvordan ble de mottatt der ute? Spørsmålene står i kø og i dette nummeret har vi forsøkt å finne noen svar. Heldigvis har vi ikke klart å finne alle. Mange av oss forbinder emigrasjon med utvandringen til Amerika. I dette nummeret har vi forsøkt å rette litt oppmerksomhet også mot andre destinasjoner. Det var faktisk en del som reiste til andre verdensdeler og dette er det skrevet lite om tidligere.

God lesing!

*Torill Johnsen
Mette Gunnari
Liv Ofsdal
redaktører*

Foto: Heidi S. Fjeldvig

Foto: Laila N. Christensen

Medlemsblad for DIS-Norge.
Utkommer med 4 nummer
pr år.

Abonnement for bibliotek og
liknende institusjoner kan
tegnes for kr 300 pr år

Annonser kan tegnes ved
henvendelse til kontoret
kontor@disnorge.no
Tlf: 22 17 66 00 mandag-
fredag 9-15

DIS-Norge
Post- og besøksadresse:
Lakkegata 21, 0187 Oslo
epost: sd-bidrag@disnorge.
no

Ansvarlig redaktør: Torill
Johnsen
Redaksjon: Torill Johnsen,
Mette Gunnari og Liv Of-
dal
slekt-og-data@disnorge.no

Neste nummer sendes ut i
desember 2008. Siste frist for
levering av stoff er 3. novem-
ber 2008.

Opplag: 8 900
Produksjon og trykk: Stens
trykkeri AS, Dilling

Design: Grongstad Grafiske

ISSN 0803-0510
www.disnorge.no

Innhold

Tema: Emigrasjon

Et overblikk over norsk utvandringshistorie	6
Utvandringen 1925-1930	11
Hendrichs project m innledning	15
Norsk utvandringshistorie (utdrag fra bok)	18
Det kom et brev	22
De som dro lengst – emigrasjon til New Zealand	24
Norsk immigrasjon til Dunn	26
Inntrykk fra en reise til Fergus Falls	28
Allmenninger	32
Blaine m innledning	34

Foreningsstoff

Plakat og info om SFD	39
SFD Hedmark	40
SFD Salten	42
Ungdom	44
Malmø	46
DISchat	48
Slektsforum	50
Engelske ressurser	52
DIS-kalenderen	53

Forsidebilde

Bildet på forsiden
er tatt omkring
1898 av John Mc-
Carthy. Det er John
og Margret
Bakkens jordhus
ved Milton i Nord
Dakota. Bildet eies
av Norsk Folkemu-
seum.

Lederens spalte

De som dro

Tre ord som gir uttrykk for mye. Det var noen som forlot oss, som fant på noe annet og så ble noen igjen som ble opphavet til oss som er her i dag. Utreisetrang og oppdagelsesinteresse må vi jo si har preget nordmenn gjennom historien. Mange er de erobringene som vi senere har måttet lære oss i historietimene på skolen.

Emigrasjon var ikke utreisetrang for de fleste, nei for mange var det det eneste alternativet som sto igjen for å kunne få seg en framtid. Til og med myndighetene var med på å løse sine problem gjennom emigrasjon. Det er flere eksempler på at kommunen betalte reisa over havet for de fattigste familiene slik at dette ikke kom til å bli en langvarig tyngende oppgave for de kommunale budsjettene.

Jeg har lenge undret meg på om de som dro faktisk fikk det bedre i sitt nye hjemland. En fundering det kanskje ikke går an å svare på. At så mange reiste medvirket til at forholdene her hjemme også ble bedre for dem som ble igjen. Det ble uten tvil færre som skulle dele de mulighetene som fantes. De som kom til et nytt land, kom gjerne med to tomme hender og startet et fullstendig nytt liv. Samtidig hadde de et press på seg for å fortelle om egen suksess til dem som ble igjen hjemme. Ikke alle fikk den forventede framgangen, langt flere fortalte imidlertid dem hjemme at det gikk bra i det nye landet.

En historie forteller hvordan forholdene kunne være: "Halvor giftet seg med Marie i 1887. De bodde i Lac Qui Parle på Midtlyng farmen. Det

er påvist to store stormer av alvorlig karakter i området i 1888. En fant sted 12. januar. Den dagen gikk Marie, som var gravid med deres første barn, til fots en halv mile for å besøke en nabo. Da hun gikk tilbake, ble hun fanget av den blindende snøstormen, mistet sporet og frøs i hjel. Stormen varte i tre dager, noe som gjorde alle forsøk på leting resultatløs."

Mange bodde under kummerlige forhold og sleit for å finne seg til rette i det nye landet. Alt stemte ikke med de fagre visjonene de hadde blitt fortalt om før avreise. Faktisk var det mange som vendte om og kom hjem igjen. For å få vite mer om dette venter vi i spenning på at folketellingen 1910 skal bli tilgjengelig. I den tellingen er det notert om den enkelte er en hjemvendt norsk-amerikaner. Totalt dreier dette seg om nesten 20 000, snart kan vi finne ut hvilke individer dette er. De fleste som kom hjem igjen var menn. Det er en gjenspeiling av at det også var langt flere menn enn kvinner som reiste ut. Alle som kom hjem igjen gjorde ikke det fordi drømmen ikke gikk i oppfyllelse, mange kom også hjem som vellykkede og viste at det gikk an å gjøre det bra i Amerika.

Språket var viktig og språket skapte barrierer. I Eau Claire området var forholdene slik: "Norsk var fortsatt språket dagligdags, men barna lærte engelsk på skolen. I kirken ble det forrettet på norsk og det ble organisert sommerskoler for å lære barna å lese bibelen på norsk. Helt fram til 1910 var norsk det språket som ble brukt ved alle kirkelige handlinger så kom

engelsk inn mer og mer og overtok. Den siste norske gudstjenesten ble holdt juledag 1963 med Rev. Gjermund Thompson, som forrettende."

Forsidebildet denne gang kom med en epost fra Amerkia, fra Jim som også har skrevet en artikkel om Hendricks prosjektet i denne utgaven av Slekt og Data. Jim forteller om dem som reiste fra Norge for å finne seg et bedre sted i det nye landet. Om dem som slet og arbeidet for å komme seg opp, og han sier om forsidebildet: "Det representerer mine oldeforeldre som slo seg ned i Nord Dakota og gravde seg ned i bakken for å kunne bygge et jordhus. Dere i Norge kjenner de store og historiske tømmerhusene og låvene som emigrantene forlot, dere mer enn noen andre kan se på dette bildet og forstå at disse menneskene vikelig bygget hjemmet sitt opp fra grunnen av." Jim ber oss derfor om å ta litt tid og reflekter over hvor vanskelig forholdene var, og ha respekt for emigrantene – det nye landets immigranter – og det de utrettet. Jim ber oss se nøye på bildet, legg merke til at det ikke er et tre å se, ingen

Foto: Heidi S. Fjeldvig

Får du ikke post/ epost fra oss?

hus i nærheten. Og siden det ikke er noen hus er det heller ingen mennesker i nærheten. Ingen å støtte seg til eller stole på eller besøke. Likevel stiller de stolte opp for fotografen.

Bildet er tatt omkring 1898 av John McCarthy. Det er John og Margret Bakkens jordhus ved Milton i Nord Dakota. John er født i Minnesota, men begge foreldrene kom fra Norge. Margit immigrerte til USA i 1891. På bildet er også deres barn Tilda og Ed-die sammen med en liten hund. Bildet er utgangspunktet for det norske frimerket om emigrasjonen i 1975 (NK 755). Dette bildet ble også brukt som motiv på et amerikansk frimerke for å minnes 100 år for the US Homestead Act i 1862.

Jeg tror vi både har bruk for og godt av å lære mer om våre frender i Amerika. Derfor har jeg tatt initiativ til at DIS-Norge neste år skal tilby en reise til Midt-Vesten, kanskje vi kan kombinere reisa med deltakelse på Norsk Høstfest i Minot? Det å reise sammen og oppleve ting i fellesskap kan gi større verdi enn å dra alene. Det er flere som organiserer slike turer, så hvorfor skulle ikke også vi som er levende opptatt av slekt og historiene rundet personene i slektstreet vårt, kunne få økt utbytte av et slikt opphold ved å lage ”vår” reise. Så jeg avslutter denne gang med å si, følg med på informasjon vi kommer med, og meld deg på når den tid kommer.

Torill Johnsen
leder

DIS-Norge og lokallagene får en del post og epost i retur. Det er også en del av medlemmene som ikke har oppgitt epost-adresse – faktisk hele 635 medlemmer!

Noen har kanskje ikke epost-adresse, andre har kanskje ikke lyst til å oppgi den – men mange har sikkert fått epost-adresse etter innmelding eller har rett og slett glemt å oppgi den – noen har også skrevet feil i epostadressen!

Fordelen med at vi har registrert riktig epost-adresse på deg er at du da får informasjon fra foreningen; informasjon om aktiviteter i lokallaget eller mer generell informasjon fra DIS-Norge sentralt.

Endring av postadresse er det og mange som ikke følger opp. Da vil du ikke få tilsendt post som Slegt og Data, lokale medlemsblader eller kontingentkrav fra DIS-Norge.

Alt dette kan du endre selv!

Tjenester for medlemmer av DIS-Norge:

[Logg deg inn](#)

[Bli medlem!](#)

[Bli gjestemedlem](#)

(NB: Brukernavn finnes bak på Slegt og Data!) Brukernavn har form som **dn01234** og passord har form som **abc123**. Husk små bokstaver og ingen blanke tegn mellom bokstavene 'dn' og medlemsnr i brukernavnet. Brukernavnet består altså av to bokstaver og 5 siffer, hvorav det første kan være 0 for medlemmer med fire-sifret medlemsnr

Logg deg inn på DIS-admin

*E-post adresse:

kontor@disnorge.no

Viktig!

Vennligst benytt bare én **fungerende** epostadresse for meldinger fra sperre for utsendelse av mail til andre medlemmer hvis flere enn 5-6 slike mail som forsøk på epostadresse-fisking.

Klikk der på ”Vis og rediger adresse-opplysninger om deg selv”. Der kan du endre det som trengs, så får kontoret automatisk beskjed om endringene.

Er du usikker på hva som er registrert om deg i foreningen kan du klikke på ”Hva er lagret om deg?”.

Pass på at du skriver e-postadressen din riktig!

Tjenester for medlemmer av DIS-Norge:

[Vis ulike medlemsoversikter](#)

[Hva er lagret om deg?](#)

[Vis og rediger adresseopplysninger om deg selv](#)

[Vis og rediger statistikkopplysninger om deg selv](#)

[Endre lokallagstilknytning for deg selv](#)

Et overblikk over norsk utvandringshistorie

SKREVET AV YNGVE NEDREBØ, STATSARKIVET I BERGEN

4. juli 2000 var det 175 år siden den organiserte norske utvandringen til Nord-Amerika startet. Samtidig blir det i år markert at det er 1000 år siden Leiv Eirikson gikk i land på det nordamerikanske fastlandet. Hvor stor del Norge skal ha i oppdagelsen av Nord-Amerika er omdiskutert, og man valgte å markere jubileet i USA med å invitere representanter for så vel Grønland, Island, Norge, Danmark som Sverige.

Ingrid Semmingsen har i «Veien mot vest» gitt en bred framstilling av norsk utvandringshistorie 1815-1930, ikke bare til Amerika, men til alle verdensdelene. Den som vil fordype seg i denne historien vil finne et rikholdig stoff hos henne.

1800-tallet er kalt utvandringens hundreår i Europa, og det er et faktum at rundt 50 millioner europeere brøt opp og utvandret i løpet av hundreåret fra 1820-tallet til rundt 1930. Utvandrere fra Europa fant i løpet av 1800-tallet veien til alle kontinent (bortsett fra Antarktis). Og Norge lå nær toppen om vi ser på utvandring i forhold til folketall. Vi hadde bortimot 900 000 emigranter i løpet av utvandringshundreåret, og Norge hadde rundt 2 millioner innbyggere i snitt i perioden. Vi holdt helt fram mot 1900 andre plass bak Irland. Den norske utvandringen hadde tre markerte topper, den første i andre halvdel av 1860-tallet, den andre tidlig på 1880-tallet, og den tredje i årene rundt 1905.

1600-tallet var nok også et folkevandringenes hundreår i Europa, ikke minst på grunn av de langvarige og ødeleggende krigene (for eksempel 30-årskrigen 1618-1648), og den oversjøiske utvandringen fra Europa til Amerika og Afrika kom i gang, men nådde ikke tilnærmet det samme omfang som på 1800-tallet.

Norge har vært en sjøfartsnasjon, og norske sjøfolk har hatt muligheter til å gå i land og etablere seg på øyer eller fastland stort sett over hele kloden.

Avhopping eller «rømming» har i perioder vært et stort problem for den norske handelsflåten. I perioden 1870-1900 regner man med at rundt 40 000 norske sjøfolk forlot sine norske fartøy. Selv om nesten halvparten av disse etter noen år vendte hjem, utgjør de et vesentlig innslag i den norske utvandringen, men faller stort sett utenfor statistikken, og de er heller ikke å finne i emigrantprotokollene.

Den norske utvandringen ble av norske myndigheter forsøkt kartlagt på 1920- og 1930-tallet: Da hadde Norge 2,5 millioner innbyggere, og man regnte med at det da var 425 000 norskfødte i live i utlandet, av disse var mer enn 90% i Nordamerika, fordelt med 360 000 i USA og rundt 33 000 i Canada.

Hovedkildene for å hente ut personopplysninger om norsk utvandring er emigrantprotokoller fra 1867 av. Vi har passprotokoller fra 1811 av. Disse er dels å finne i futearkivene, dels i politimesterarkivene, men de er ikke i nærheten av å omfatte alle som utvandret, og spesielt etter 1860, da passtvangen i Norge ble opphevet blir det bare sporadisk registrering av emigranter i disse kildene. Kirkebøkene har lister over inn- og utflyttede fra 1814/1816 av, men det er også en kilde med store mangler. Vi har også mistet en del av emigrantprotokollene. Protokollen 1867-1873 for Bergen er borte, Stavangerprotokollene opp til 1929 er gått tapt i brann, og den eldste protokollen for Arendal (opp til 1916) mangler. Noe av det tapte materialet erstattes av at man fra 1903 av sendte inn (delvise) avskrifter av protokollene til Statistisk Sentralbyrå, og dette materialet er bevart, og brukt som basis for emigrantregistrering.

Jeg vil i det etterfølgende se på norsk utvandring til de ulike verdensdelene.

Europa

Norge har vært i union, først med Danmark (opp til 1814) og Sverige (1814-1905), og dette har sammen med den geografiske nærheten naturligvis ført til

nære bånd og forbindelser. København var lenge universitetsbyen for norske studenter. Norske håndverkere har vært på vandring, og mange har slått seg ned ute. Norske soldater har i perioder vært stasjonert utenlands. Ikke å undres over derfor at det er Sverige og Danmark som har hatt den største andelen i norsk utvandring til Europa i perioden mellom 1825 og 1930. I 1930 regnte man med at det bodde 32000 norskfødte i Europa utenfor Norge. Langt over halvparten av disse var å finne i Skandinavia, med 14700 norskfødte i Sverige, og 6242 i Danmark. De andre nordiske landene hadde langt mer beskjeden andel, bare 547 norskfødte var å finne i Finland, og 298 på Island.

Historisk har Skotland og Orknøyene også hatt nære forbindelser til Norge. Og helt opp mot midten av 1600-tallet var det betydelig flytting mellom disse gamle norske områdene og Norge. Men rundt 1660 synes det å ha kommet til et brudd, og seinere har forbindelsene vært av langt mindre omfang. I 1930 var rett nok Storbritannia ganske høyt oppe på listen over mottakerland av norskfødte, med 4167 personer. Men her var det nok mer et resultat av norsk skipsfart, der det etter hvert ble ganske store norske kolonier å finne i de store britiske sjøfartsbyene som Newcastle, London og Liverpool.

Holland vokste fram som den ledende sjøfartsnasjonen i Europa på 1600-tallet, og fikk et enormt

behov for arbeidskraft. Innvandringen ble i lange perioder formidabel. Og nordmenn kunne være sjøfolk, og dermed var det naturlig at det kom en sterk norsk innvandring, spesielt til Amsterdam. I all hovedsak kom de norske emigrantene til Holland fra Agder-fylkene, fulgt av Bergen, men store deler av kyst-Norge var med. Denne utvandringen synes å være klart sterkest midt på 1600-tallet. Flyttingen fortsatte i lang tid, men utover på 1700-tallet avtok volumet, parallelt med at den hollandske flåten mistet mye av sin dominans. I 1930 kom ikke Nederland høyt på listen over mottakerland av norske utvandrere. Da var det Frankrike og Tyskland som var de viktigste mottakerlandene på Kontinentet, med 1747 norske statsborgere i Frankrike og 1266 i Tyskland.

Nord-Amerika

Ser vi bort fra vikingenes ferder går norsk utvandringshistorie til Nord-Amerika tilbake til 1600-tallet. Danmark-Norge etablerte kolonier

på St. Thomas i 1670, og på St. Croix en mannsalder seinere. Dette er noen av de minste karibiske øyene, og de fikk aldri sterk norsk innvandring, men vi ser at det gikk skip med nordmenn dit i siste del av 1600-tallet, og gjennom 1700-tallet kom det en god del nordmenn med tilknytning til herrnhutene dit.

Hollenderne etablerte seg i Nieuve Amsterdam (senere New York) fra 1630-tallet av. Og med de mange nordmenn i Holland, var det naturlig at noen ble med til den nye kolonien. John O. Evjen publiserte i 1916 sin studie av «Scandinavian Immigrants

in New York 1630-1674», og beretter om noen dusin nordmenn.

Svenskene etablerte seg med relativt store samfunn i Amerika på 1700-tallet, mens det for Norges del først var i 1825 at den organiserte utvandringen fra Norge kom i gang. Vi ser klare religiøse motiv for de tidlige utvandrerne fra Norge. Det skulle også vise seg at det gikk lang tid før det ble fart i emigrasjonen. Det skyldes nok at tilbakemeldingene fra de første norske emigrantene slett ikke var udeelt positive. På 1830-tallet endte norske emigranter opp i sumpområder i Illinois og Missouri, og med alvorlige epidemier som resultat. Tilbakemeldingen om de mange dødsfallene var ikke god reklame. Etter hvert tilpasset nordmennene seg bedre, og fant fram til områder i nord og vest, der klimaet ikke var så dramatisk forskjellig fra det de var vant med, og da kunne USA framstå som mulighetenes land, og der det etter hvert skulle bli mer enn 800 000 norske emigranter som drog over. Nå må det skytes inn at tilbakevandringen etter hvert også ble ganske betydelig, spesielt blant de som drog ut etter 1900.

Etter at mulighetene til å dra til USA ble redusert rundt 1920, overtok Canada som den store mot-takeren av norske emigranter, og i 1930 var det flere norskfødte i Canada enn det var nordmenn i hele Europa utenom Norge.

Sør-Amerika

De norske bohemene drømte om Patagonia, men det var de færreste av dem som noen gang forsøkte å dra dit. Likevel kom det til å bli gjort flere forsøk

på norsk utvandring til Sør- og Mellom-Amerika på 1900-tallet. I 1923 drog et følge av politiske syndikalister fra Rjukan til jungelen i Brasil for å

opprette et «syndikalistisk» samfunn. Det ble slett ikke noen suksess. De gikk fra asken, som de kalte et «helvete» som arbeidsløse på Rjukan, og til Cruz Machado, som de samme personene kalte «et helvete uten like, med en varme som ingen grenser eier, og skrekkelige sykdommer». Mange omkom, og de som overlevde kom seg ut av jungelen.

Det var rundt 1700 norskfødte i Sør-Amerika i 1920, flest i Argentina. Forbindelsene med Argentina holdt også etter krigen, ikke minst da en god del norske landssviksdømte og landssvikettersøkte fant tilflukt der. Den kjente rømmingen fra fangeleiren på Espeland med «Solbris» førte til seilas med den minste emigrantskuten i Norgeshistorien. Restaurationen hadde 53 mennesker da den kom til New York, Solbris 11 da den etter mer enn ett år på reise ankom Argentina. Man regner med at om lag 1000 nordmenn søkte seg til Argentina etter krigen.

Galapagos er en øygruppe utenfor Ecuador. 1920-tallet ble det gjort forsøk på norsk etablering der. I alt er det gjort tre forsøk fra norsk side på å plassere norske arbeidsløse der. Ingen av forsøkene var vellykket, og det siste, like etter krigen skal ha endt i et forlis, der bare en av emigrantene skal ha overlevd.

Afrika

Kappkolonien var blitt etablert alt i 1652, og direkte knyttet til det hollandske Ostindia kompaniet, og den ble styrt av handelskompaniet til 1795. Britene hadde

da de facto overtatt kolonien, og de satte i gang vervingskampanjer rundt 1820, men med moderat suksess. Mens det drog 6,1 million til USA mellom 1820 og 1860, og 1,2 millioner til Australia og New Zealand, var det bare noen få tusen som fant vegen til Sør-Afrika. Etter en ny kampanje 1857-1862 steg

innvandringen noe, men det var først et stykke ute på 1890-tallet at den europeiske utvandringen til Sør-Afrika kom opp på et betydelig nivå.

Misjonsvirksomheten var et viktig anknypningspunkt for norsk utvandring til Afrika. Den regulære norske utvandringen til Sør-Afrika startet i 1869 med skonnerten Albatross som skulle fra Stavanger til New Zealand, men som stoppet opp da de så mulighetene til handel i området ved Kappstaden. Denne etableringen var økonomisk svært vellykket, og de holdt nær kontakt med hjemlandet, og kunne dermed legge grunnen for den seinere utvandringen fra Norge.

Egentlig var det Aldabraøyene, nordøst for Madagaskar, som var målet for den neste gruppen med norske emigranter. I 1872 hadde det vært gjort forsøk på å etablere norske handelsstasjoner på Madagaskar, og selv om forsøket egentlig var lite vellykket, drog en del av deltakerne tilbake til Norge for å ruste ut en større ekspedisjon. I 1879 kunne de seile fra Bergen med Debora. Det var nok et stykke på veg religiøse motiv for ferden. Men de religiøse motsetningene kom også etter hvert til å torpedere koloniseringsprosjektet. På Madagaskar gikk reiseselskapet i oppløsning, noen ble igjen der, mens andre drog over til Natal for å etablere seg som immigranter. Myndigheten i Natal innbød europeere, og tilbød jord, men forholdene var ugjestmilde. Jorden var full av stein, og solen svidde av avlingene, og sykdom drepte buskapen. Noen av immigrantene døde, mange gav opp og vendte hjem til Norge. Men like fullt fikk de snart følge av nye emigrantfølger fra Norge. I 1882 ble det etablert et samfunn ved Marburg som overlevde, og som etter hvert fikk et tilsig av norske utvandrere. I de første årene dominerte sunnmøringene, seinere var det folk fra Kristiania som var i flertall.

Det ble drevet betydelig hvalfangst utenfor kysten av Sør-Afrika i en kort periode rundt 1910. Norske hvalfangere var i mange år et betydelig innslag blant nordmennene i Sør-Afrika.

I 1911 er det registrert 1603 norskfødte i Sør-Afrika. Ti år senere var antallet sunket til 1353. Og i 1930 oppgis det å være rundt 1500 norskfødte i Sør-Afrika. Storparten av nordmennene bodde da i byene.

Asia

Trankebar i India var dansk besittelse fra 1616 av, men noen stor norsk utvandring dit ble det aldri. Tidlig i dette hundreåret var det en viss norsk bosetning i Kina, ikke

minst i Shanghai, der det var norsk sjømannskirke. Statistikken regner med 584 norske statsborgere i hele Asia i 1930, altså et ytterst beskjedent innslag på et stort og folkerikt kontinent.

Australia og Oceania

En organisert europeisk utvandring til Australia kom i gang i 1788. Og storparten av de tidlige emigrantene ble deportert fra Storbritannia til

«Straffekolonien». Også enkelte nordmenn fikk den tvilsomme æren å være med, om de hadde gjort seg kvalifisert. Den mest kjente er vel Knud G. Bull, bergensk maler og etter hvert falskmynter, eksportert til Hobart, Tasmania.

Det var folk fra de britiske øyer som fullstendig dominerte da utvandringen til Australia endret karakter fra å være deportasjon, til å bli tilnærmet frivillig. I David Copperfield lar Charles Dickens Mr. Mickawber dra til Australia som følge av

økonomiske problemer, og det var nok et stykke på vei representativt. Fra 1830-tallet av brukte britiske myndigheter planmessig eksport av befolkningsoverskuddet, og i løpet av årene opp til 1897 ble 600000 personer eksportert helt eller delvis på det offentliges bekostning.

Men da gullrushet startet i Australia i 1851 strømmet det til frivillige, og det har vært snakket om at så mange som 5000 norskfødte var med i perioder. Rundt 1860 skal det ha vært rundt 2500 nordmenn der. En god del av disse hadde tidligere prøvd lykken som gullgravere i California, og mange drog nok også tilbake til Amerika. Gullgravere er vel nesten per definisjon lykkejegere, og dermed innstilt på å flytte rundt avhengig av hvor lykken kunne smile, og det ble lite stabilitet av det.

Organisert utvandring fra Norge til Australia kom så smått i gang i 1867 med en, 1868 med 2 og 1869 med 15 utvandrere, deretter kom det en sterk prosentvis vekst, med 50 i 1870, 221 i 1871, 784 i 1872, 354 i 1873, 36 i 1874, 76 i 1875 og 42 i 1876, eller altså rundt 1500 i sum.

Det ble etablert to norske settlementer på New Zealand, et i Norsewood ved Seventy Mile Bush, sør på Nordøya, og det andre i Manawatu. Emigrantene kom dit fra 1868 av. I 1878 er tallet på norskfødte oppgitt å være 1213, og utvandringen fra Norge stilnet da av. I 1901 er tallet på norskfødte 1279.

Et av de mer dramatiske kapitler i norsk utvandringshistorie gjelder Hawaii (Sandwichøyene). Plantasjeeier Christian Lorange satte fra høsten 1880 av i gang forsøk på å verve nordmenn til plantasjearbeid på Hawaii. Han fikk raskt inngått avtaler med rundt 500 personer, som drog med barkene Beta og Musca fra Drammen i 1880. Beta kom fram til Maui på Hawaii i februar 1881 med 321 voksne og 58 barn, 9 barn var døde underveis, tre var født, og Musca kom til Honolulu i mai 1881 med 172 voksne og 51 barn, tre voksne og 12 barn var døde på reisen. Og trengselstidene var ikke over da de

kom fram til Sandwichøyene heller. De ble satt til hardt sukkerplantasjearbeid, og klagen kom tilbake til Norge i så store mengder at saken ble fremmet i Stortinget, og stemningen var så hissig at man faktisk vurderte å bruke krigsskip. I 1882 ble det sendt diplomatisk personell for å se på forholdene, og konklusjonen var at behandlingen de hadde fått nok lå innenfor rammene av de kontraktene de frivillig hadde inngått. Men mange av de norske plantasjearbeiderne forsøkte å komme seg bort, og det ble ikke stort mer av utvandringen til Hawaii fra Norge.

Folketellingen 1891 viser at 1,9% av Australias befolkning da var skandinaver. Med en total befolkning på knapt 4 millioner skulle det bety i underkant av 80 000, men tallet på norske statsborgere var lavt, og det er i 1930 oppgitt til 1238 i Australia og 443 på New Zealand.

Oppsummering

Norsk utvandringshistorie blir i svært høy grad historien om utvandringen til Nordamerika, der den norske utvandringen lå på et meget høyt nivå i europeisk sammenheng. Men det var bare i korte perioder, siste del av 1860-årene, første del av 1880-tallet og årene før 1905 at volumet på utvandringen var svært stort.

John Hansens torvhytte nær Hettinger, Nord-Dakota ca. 1908. Noen nybyggere laget seg disse hyttene av bare torv. Andre kombinerte jordhytter med torvhytter, slik at en del var jordhytte, og resten var torvhytte. Her kan du se eierens initialer inngravert i døren – JH. Grammofonen som står på bordet, var antagelig det fineste han hadde. Eies av Blaine Hedberg.

Utvandringen 1825-1930

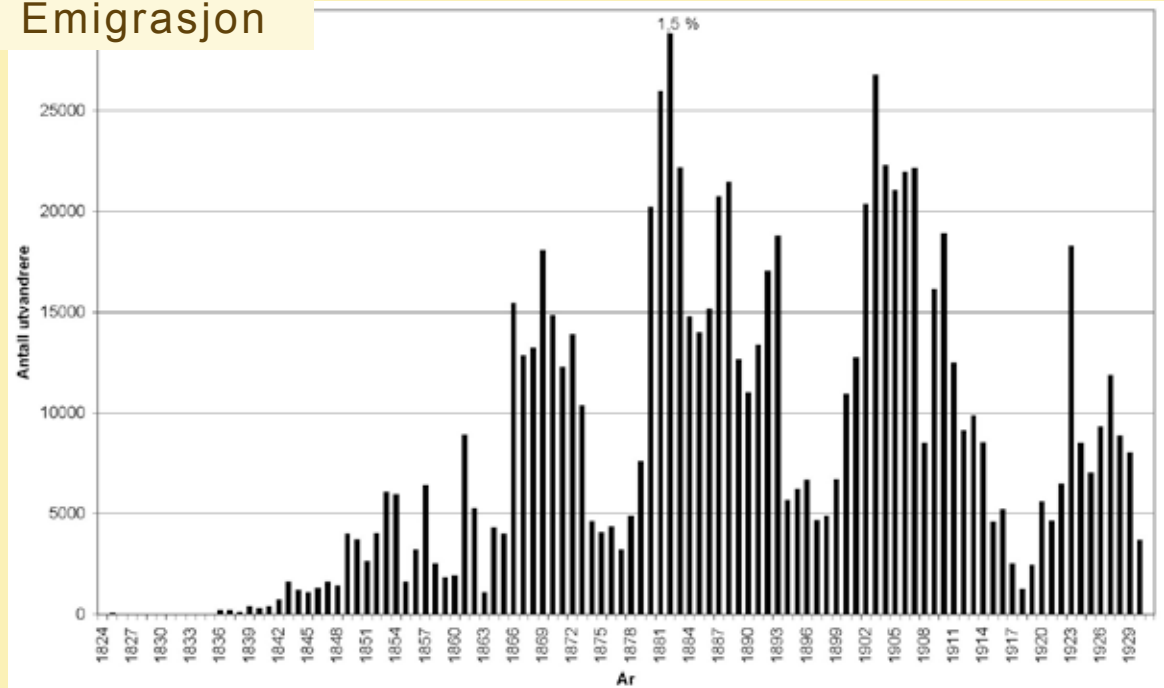
Denne artikkelen er et utdrag av en ny bok, *Slektsgranskerens guide til utvandringen 1825–1930* av Liv Marit Haakenstad, Orion Forlag. Boken kom i slutten av september 2008.

Norge var på andreplass, etter Irland, når det gjaldt antall utvandrere i forhold til folketallet. Mange nordmenn har derfor en eller flere slektninger som har utvandret og er i dag på en eller annen måte berørt av utvandringen.

Fra Europa utvandret 50–60 millioner mennesker mellom 1815 og 1930. Av disse utvandret langt de fleste til USA, mens noen slo seg ned i Canada, Sør- og Mellom-Amerika, Australia, New Zealand og Madagaskar. Dette er også tilfelle for

Norge som hadde en tidlig og sterk utvandring på 1800-tallet. I perioden 1825–1930 utvandret ca. 858 200 nordmenn. Av disse reiste 660 780 i perioden 1876–1930, og vel 92 prosent av dem utvandret til USA, resten til andre land.

Folk i Norge var fattige, og ønsket om et bedre liv var årsaken til at mange reiste. Amerika er ofte blitt kalt «Det løfterike landet». Her hadde de håp om å finne arbeid og å bedre levevilkårene for seg og sin familie. Ved folketellingen i USA i 1990 oppga 869 395 amerikanere at en av foreldrene eller besteforeldrene var nordmenn. Disse var bosatt over hele USA, men de fleste i Minnesota, Wisconsin, California, staten Washington og Nord-Dakota. (Merseyside 2003:10; Lovoll 1999:9)

Diagrammet viser antall utvandrere fra Norge per år mellom 1825 og 1930. I rekordåret 1882 utvandret hele 28 804 nordmenn. Dette utgjorde 1,5 prosent av befolkningen. Utvandningsbølgene 1866–1873, 1880–1893, 1900–1914 og 1920–1929 vises tydelig i diagrammet. Illustrasjon: Liv Marit Haakenstad.

Utvandringen fra Norge

Nordmenn utvandret til mange land mellom 1825 og 1930, men brorparten reiste til USA. Allerede på 1600-tallet utvandret nordmenn til USA. Det var da den nederlandske koloniseringen i New-Amsterdam fant sted (på Manhattan i New York), og mange sjømenn på nederlandske skip var norske.

Nordmenn i USA forbindes gjerne med øvre Midtvesten. Brooklyn i New York er det andre kjente området der nordmenn har bosatt seg.

Den organiserte utvandringen begynte imidlertid med en gruppe bondefamilier som reiste til USA fra Stavanger 5. juli 1825 med sluppen Restauration. Det var 52 utvandrere om bord som hadde rustet seg for en tre måneders reise til sjøs. De reiste av religiøse grunner, de tilhørte en gruppe som ble kalte «de hellige».

Skipet ankom New York 9. oktober 1825 med 53 personer om bord, da ei jente, Margaret Allen, ble født under reisen 2. september. Skipet ble møtt av pioneren Cleng Peerson på havnen i New York sammen med Joseph Fellows. De aller fleste av «sluppfolket» fulgte Peerson til Kendall township i Orleans County i staten New York, hvor de slo seg ned. (U.S. Census Bureau 2008; Evjen 1916:vii)

Hvem reiste?

Folketallet i Norge ble tidoblet fra 1500 til 1850 og økte fortsatt kraftig mellom 1801 og 1930. Mellom 1801 og 1865 ble innbyggertallet i Norge nesten for-

doblet, fra 883 603 personer (per 1. februar 1801) til 1 701 756 personer (per 31. desember 1865). Innen 1930 hadde folketallet i Norge steget med over 1,1 millioner, til 2 814 194 personer (per 1. desember 1930). (SSB 1968:33) En så kraftig befolkningsvekst førte til press på alle former for ressurser. Bondesamfunnet klarte ikke å sysselsette alle de nye borgerne. Det ble skapt en stor og voksende underklasse, og kampen for tilværelsen hardnet til.

Tidlig på 1800-tallet var det relativt pengesterke folk fra bondestanden som dro ut av landet. Gårdbrukerne og deres sønner hadde økonomi til å finansiere reisen. Da masseutvandringen startet for fullt i 1860-årene, var det folk fra alle lag som reiste, husmenn, tjenestefolk og folk uten fast bopel (inderster). Når antall utvandrere økte, falt også billettprisene, og flere klarte å skaffe seg en billett ut av landet. Mange fikk også tilsendt billetter fra Amerika.

Utvandningsbølger

Det var fire store utvandningsbølger fra Norge, henholdsvis 1866–1873, 1880–1893, 1900–1914 og 1920–1929. I gjennomsnitt utvandret det ca. 12 500 personer per år i den første perioden, ca. 18 000 personer i de to neste, og ca. 8850 årlig i den siste. Toppåret var 1882 med 28 804 personer som utvandret.

De to første bølgene var preget av en stor grad av familieutvandring, mens det i den siste bølgen var flere enkeltpersoner som reiste. Mange av disse hadde

fått forhåndsbetalte billetter (prepaid ticket) av slektninger som utvandret i en av de to første bølgene.

Det er et sammensatt årsaksforhold som ligger bak økningen i utvandring, som feilslåtte avlinger i Norge i 1840-årene, import av billig korn fra utlandet i 1860-årene, og maskinenes inntog i jordbruket i 1880-årene som gjorde menneskene overflødige.

Utvandringsbølgene følger norsk og amerikansk historie, Push and pull-modellen. Push er det som tvinger folk ut, og pull er det som drar folk til seg. Når det blir en eller annen form for press i et samfunn, som overbefolkning eller matmangel, vil dette være en push-faktor. Pull-faktoren vil være at det er mulighet for bedre levekår i et annet land. Resultatet av dette er utvandring. (Østrem 2006:87; Corbett 2001–2007)

I de periodene det var økonomisk vekst i Norge, var det mindre utvandring. Men det foregikk et vekselspill mellom det landet man utvandret fra, og det landet man utvandret til. Når det var dårlige tider i landet man utvandret til, gikk også utreisetalene ned. Man må derfor se på forholdene i begge land når man studerer utvandringsstatistikken.

Innvandrerne

De tidlige norske innvandrere kom til USA for å skaffe seg lettdyrket, god jord som kunne gi langt bedre avkastning enn i Norge. Etter hvert som folketallet steg i USA, ble gradvis nye områder åpnet for bosetting og nydyrking. Rundt 1890 var mesteparten av den gode dyrkningsjorden i USA i bruk, men utvandringen til landet fortsatte allikevel. Etter 1900 kom innvandrerne til USA for å få seg jobb, og ikke for å kjøpe jord, slik de gjorde i begynnelsen. Nordmenn som ønsket seg jord, begynte da å reise til Canada. I 1910 var 75 prosent av innbyggerne i New York, Chicago, Detroit, Cleveland og Boston enten innvandrere eller barn av innvandrere.

Første verdenskrig startet i Europa i 1914 og varte til 1918. USA ble en del av denne konflikten først i 1917. Krigen medførte at gjennomvandringen om

England nesten stoppet helt opp for godt, og innvandringen til USA ble kraftig redusert til etter krigen.

At England fikk en innvandringslov i 1905, Aliens Act, kan også ha vært en medvirkende årsak til at gjennomvandringen via England avtok. I 1921 kom det kvoteringslover i USA, som reduserte antall innvandrere til USA kraftig, og begrenset utvandringen. Denne loven fikk sin endelige form i 1929. Da var det også et børskrakk i USA som satte en stopper for innvandringen. (SSB 2000a; Lovoll 1999:15; Chermayeff m.fl. 1991:71)

Bosetting

Da innvandrerne var kommet over til Nord-Amerika, stod de overfor mange utfordringer. Kontinentet var stort, og mulighetene var mange, men det var også problemene. Variasjonen i landskapet var stor, avstandene store. De måtte forholde seg til et nytt språk, en rekke nye sykdommer, nye byggeskikker og et helt nytt marked.

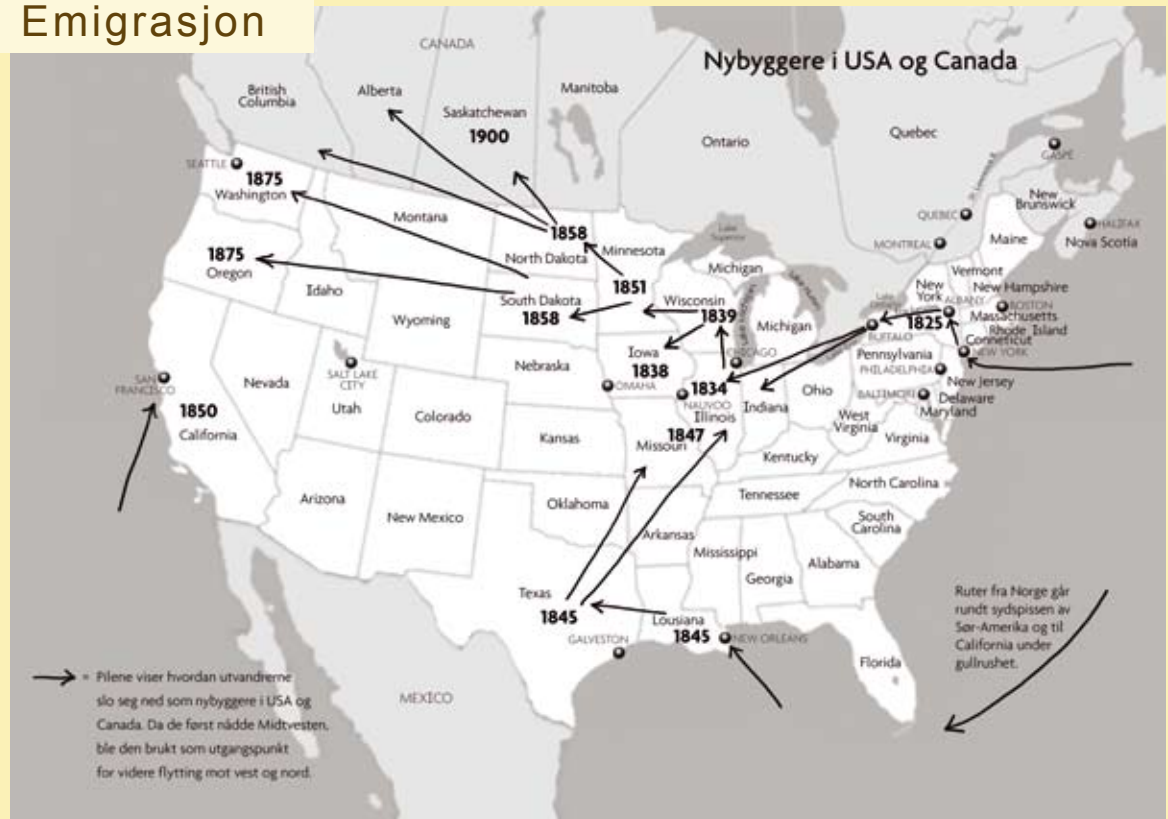
De første organiserte innvandrerne bosatte seg i Kendall, Orleans County i staten New York i 1825. Senere flyttet noen av disse til staten Illinois. Disse innvandrerne flyttet derfra til andre deler av Midtvesten. Noen reiste vestover til statene Oregon og Washington og bosatte seg der. Andre reiste videre til Canada i 1900 da det var slutt på godt jordbruksland i USA. En gruppe kom inn i New Orleans og reiste videre til Texas i 1845. I 1850 utvandret noen til California. Disse reiste om sørspissen av Sør-Amerika. (Evjen 1916:vii)

Nordmenn fant seg best til rette i nord, og bosatte seg i større grad på landet – på prærien – enn andre innvandrere. Med «landet» i denne sammenheng menes tettsteder eller landsbyer med under 2500 innbyggere. I 1900 var 63 prosent av de norske innvandrerne bosatt på landet, mens dette tallet i 1920 var redusert til 54 prosent. Av andregenerasjons nordmenn bodde enda flere på landet enn førstegenerasjon, 74 prosent i 1900 og 64 i 1920. (Lovoll 2005:14–15)

De første nybyggerne i USA og Canada kalte gjerne opp stedet de kom til etter hjemstedet eller

Tema: Emigrasjon

Illustrasjonen viser hvor nordmenn slo seg ned i USA og Canada fra 1825. De bosatte seg først i Kendall i New York, for deretter å flytte inn til Midtvesten. En del kom til New Orleans og reiste videre til Texas. Noen av disse flyttet også senere til Midtvesten. Gullrushet i San Fransisco (California) kom rundt 1850. Statene Washington og Oregon fikk en stor innflytting av norske innvandrere fra 1875, da det begynte å bli lite god jord igjen i Midtvesten. Rundt 1900 begynte innvandringen til Canada, særlig til provinsene Saskatchewan, Alberta og British Columbia. Illustrasjon: Nina Grøntvedt.

gården i Norge. Folk fra Valdres slo seg ned i Wisconsin og folk fra Bardu i Bardu i Kentucky. Mange amerikanske småbyer bærer fortsatt norske navn. Men langt de fleste bosettingsområdene hadde fått navn lenge før nordmennene kom dit. Likevel ser vi et mønster av at norske migranter slo seg ned sammen med sambygdingene fra gamlelandet.

De gamle moder-settlementene ble ofte brukt som gjennomvandringssteder.

Her bodde det noen som hadde vært lenge i Amerika, og som kunne gi utvandrerne gode råd om hvor de burde reise videre, og hvordan de best kunne ordne seg i det nye hjemlandet.

Søker vi i Emigrantprotokollen for Oslo 1867–1930 etter «Biri», får vi 1815 treff. Av disse har 294 personer tenkt seg til La Crosse i Wisconsin. Et tilsvarende søk for Røros 1867–1930 med utvandrere over Trondheim, viser at 104 av 347 personer har tenkt seg til ulike mål i Minnesota. Et tredje eksempel er 384 personer som reiste fra Tysvær i Rogaland over Stavanger. Av disse reiste 46 til staten Illinois. Dette tyder på at det er moder-settlementer i disse områdene.

Kilder:

- Chermayeff, Ivan mfl. (1991). *Ellis Island. An Illustrated History of the Immigrant Experience*. New York: MetaForm Incorporated.
- Corbett, John (2001–2007). Ernest George Ravenstein: *The Laws of Migration, 1885*. Santa Barbara, California: University of California, Center for Spatially Integrated Social Science. Lokalisert 13. Mars 2008 på www.csiss.org/classics/content/90
- Evjen, John O. (1916). *Scandinavian Immigrants in New York 1630-1674*. Minneapolis: K. C. Holter Publishing Company.
- Lovoll, Odd S. (1999). *Innfridde løfter, Et norskamerikansk samtidsbilde*. Oslo: Forlaget Vett & Viten AS.
- Lovoll, Odd S. (2005). *Norske småbyer på prærien. En kulturhistorisk studie*. Oslo: Forlaget Vett & Viten AS.
- Merseyside Maritime Museum (2003). *Maritime Liverpool. The Guide to Merseyside Maritime Museum, HM Customs & Excise Museum, Museum of Liverpool Life*. Liverpool: Jarrold

The Hendricks Project

<http://www.LRWMA.com/hendricks>

BY JIM WINSNESS AND JENS WINSNES, BOTH OF THEM, ARE RESPONSIBLE FOR THIS NEAT PROJECT!

Hendricks prosjektet

Hendricks er et lite sted i Lincoln county i Minnesota. Befolkningen kom opprinnelig fra Tyskland og Norge eller nærmere bestemt Singsås, Støren og Haltdalen i Sør-Trøndelag. Av forskjellige årsaker som Jim forteller om i sin artikkel, ble det etablert et eget prosjekt for å finne etterkommerne av de opprinnelige settlerne og samtidig finne deres tilhørighet i Norge. Ennå videre gir dette muligheten for å knytte bånd mellom folk som i dag er bosatt i Norge og slektninger i Amerika. Det som er knutepunktet er de 31 personene som slo seg ned og dannet Hendricks i 1873.

Jim har hele tiden vært primus motor for dette prosjektet og den som har samlet og systematisert informasjonen. Det skal også nevnes at denne bosettingen har dannet grunnlag for to hovedoppgaver: "The Development of a Norwegian - American Community in Lake Hendricks, South Dakota, and the Assimilation Process of its Residents, 1873-1929." av Rita Granås og "From Singsås to America: the migration from Singsås, Norway, to the Upper Midwest, 1850-1905" av Jens Winsnes.

In the early 90's, I posted a query on a website asking if anyone knew anything at all about the history of my grandfather, Jens Winsnes, born 1882, emigrated from Trondheim in 1905. I knew Jens before his death in 1956, however, none of the family knew precisely where he had lived or anything of his life before he came to America.

A few weeks later, Dag Einar Winsnes from Sandnes sent me the email that changed my life. He was a descendant of my Jens' sister-in-law from a relationship after Jens' older brother had died. Dag had researched the history and simply gave me the gift of my lineage in a gedcom file. Receipt of that file gave both excitement, and a few tears as we learned that he had emigrated from Singsaas, and we now had the family lineage reaching to pre 1600! Suddenly, I knew more of my lineage than Jens ever had known! Dag and I kept in contact over the years.

Several years later, Dag sent me an email when he realized that I had a relative still living at the Winsnes farm, Storstu'u Winsnes, in Singsaas and he provided that man's email address and his lineage going back until it intersected mine. Dag had a great sense of humor and said I should surprise Jakob Winsnes with an email giving him more of his ancestry than he most probably knows, and explaining that he and I are distant cousins.

I sent Jakob the email and I believe it really was a HUGE surprise to hear from an American who seemed to know more of Jakob's ancestry than anyone in the family living in Singsaas! I finally had to explain that Dag Einar in Sandnes set this all up but that it was true that we really were related. Jakob and I continued to write often and in 2001, he told me that it was possible for his daughter to stop in Atlanta Georgia on a trip and suggested we meet. A few weeks later, his daughter was in our home in Anderson South Carolina complete with a video of the farm and my relatives. I noticed he was having 2 old buildings

Publishing.

SSB (1968). Historisk statistikk 1968. (NOS XII 245). Lokalisert 11. mai 2008 på www.ssb.no/emner/historisk_statistikk/hs1968

SSB = Statistisk sentralbyrå (2000a). Historisk Statistikk. Inn- og utvandring, oversjøisk utvandring og utvandring til USA 1821–1948. Statistisk årbok 2000. Oslo: Statistisk sentralbyrå. Lokalisert 17. April 2008 på www.ssb.no/emner/historisk_statistikk/aarbok/ht-020220-051.html

U.S. Census Bureau (2008). Census Regions of The United States (kart). Lokalisert 22. april 2008 på www.census.gov/const/regionmap.pdf

Østrem, Nils Olav (2006). Norsk utvandringshistorie. Oslo: Det Norske Samlaget.

Tema: Emigrasjon

South view of Hendricks Main Street - 1925. A typical sunny day of our Main Street back in the 1920's.

Singaas Lutheran Church - 1914. This 1914 postcard shows the original Singaas Church, before its 1922 dismantling to make room for the larger church which still stands today. Horses and buggies are lined up outside.

rebuilt and made a comment that “I wonder if Jakob could use any free American help!”

Three weeks later, I moved into Storstu'u Winsnes and at 7 each morning, I was outside with those working on the buildings for three weeks. I fell in love with the people and the country!

Back up a few weeks. About a week before I left for Norway, I got an email from “Jens Winsnes” - and I asked my wife if the Internet reached heaven as the only Jens Winsnes I knew was dead! I opened the email and found it was from a very alive Jens Winsnes who had just then noticed my long-ago posting for information and was surprised to find someone previously had his name! I asked him if he knew Jakob and found out that he was Jakob's nephew but he knew nothing of my pending trip, however, he arranged to pick me up at the airport and take me to Storstu'u. THINK ABOUT IT - I was received in Norway by a person with precisely the same name as my grandfather who had left almost 100 years earlier!!!

During my time with Jakob and Annbjørg Winsnes, they introduced me to many relatives and so many others who kept asking “what is Hendricks Minnesota like?” I had never even heard of Hendricks but was told that it was settled by people from Singaas in 1873 but most had completely lost contact with their relatives. I promised them I would go to Hendricks and at least take photos of graves.

The next summer, my wife and I went to Hendricks, and arrived at the Singaas Lutheran Church early on a Sunday morning. The congrega-

tion found us in the cemetery and invited us to the service. My photo was placed in the Hendricks newspaper and I started getting emails and calls from people living or connected to Hendricks.

Within about a year, the living Jens Winsnes told me he was going to write a book on the Hendricks settlement and asked for our assistance the next year. We certainly were happy to volunteer to help, however, we still knew almost nothing about Hendricks. My wife suggested I start a project to give the lineage of the settlers to their descendants as a way to go back to Hendricks and meet the people that Jens would later want to interview. Armed with the heritage file given me by Dag, and enhanced by that from Ingebrigt Digre of Singaas, I went back and met with the leaders of the descendants. They were amazed that I knew much more of their lineage than they did and the project began.

I generated a web site, named it “The Hendricks Project”, and started getting more and more information and began making personal contacts with Hendricks families in preparation for the visit of Jens. Sadly, a grant for funding his research and trip was not approved, and his trip never materialized. But the Hendricks project was not to be stopped and people from all over the country continued to contact me asking for assistance! That website now is full of the photos and stories provided me by the descendants of the early settlers and it continues to grow!

Over the years I have found and obtained the assistance of Dag Einar Winsnes, Ingebrigt Digre,

Torill Johnsen, and Per Moen and each of them specializes in different areas in and around Singasaas. These people have been incredible supporters of the project. On my return trip to Storstu'u Winsnes in 2005, I purchased all the Singasaasbooks and Storen volumes which greatly reduced my need for their time. Now, when I am contacted by an American looking for information, I can often at least get started by myself, however, I always ask questions of the experts in Norway and I have them review my updates to what has become the Hendricks Project Family Tree which now contains information on over 6 000 individuals..

One day in April, in one 24 hour period, I was contacted by 3 individuals who found that website and each asked if I could help them find their ancestry. In each case, I already had the information, or with guidance from Dag, Ingebrigt, Torill or Per, I have been able to give them the information their families had lost. I hope you can imagine that many tears have been shed in the United States when such people open the file and see their heritage. Two of the three of those recent contacts live in the Denver area and we were there to see our daughter's family in May and we met these newly found relatives, and shared information with them about the home of their ancestors.

I wish I would have kept track of those that the project has assisted, however, none of us ever thought to keep track of those contacts and the gifts of the heritage. Putting this in perspective, I am just the American accumulator of the information so graciously given by those in Norway. It just feels so great to realize the excitement of those who have found their lineage through the project.

Remember that it started so I could meet the people to help the living Jens Winsnes with his publication of a book on the history? Well, he never was able to visit, however, he did write his document *From Singasaas to America* in 2007. A booklet was written about 1950, *The Immigrants' Trek* which documented the covered wagon train with the 31 settlers from Storen, Singasaas, and Haltdalen who in 1873 founded Hendricks out on the Dakota/Minnesota prairie. The Hendricks Project now has

plans to produce a book containing 3 documents: *From Singasaas to America* by Jens Winsnes, *The Immigrants' Trek* by Gustav Sandro, and *After the Trek* by descendants of those settling in the Hendricks area prior to 1900. A forth document will be in another book, or available separately, detailing the actual lineage trees of all those honored settlers.

In December 2006, with the assistance of other descendants of my grandfather Jens, we published a 273 page hard cover book providing our descendants the rich story of the lives of Jens Winsnes and his wife Emma Bjugstad from Gjøvik and providing the lineage of both.

I laugh when I realize that those two with the names of Jens Winsnes who provided the reasons for the project were never in Hendricks! Dag Einar Winsnes provided me that original file with my ancestry so many years ago and believe it or not, he has never been to Singasaas!

But one more thing needs to be said. It amazed me that in almost all cases, the Norwegian immigrants and their relatives in Norway lost contact. The reason turns out to be more simple, and heartbreaking than I had understood. Those that left Norway did not tell their descendants of being husmannsfolk! They did not tell us that they had no property and little to no possibility to improve their situation at that time in Norway. Those that came also had often promised others to send them money to follow to America, however, they found conditions here so tough that it was impossible to honor those promises. Those left in Norway often felt abandoned by the relatives that came to what they thought was such a wonderful land. And you then have to realize that at least those who homesteaded in the west began lives in America not in homes, but in a hole in the ground, dug into a hill.

The goal of the Hendricks Project is simple – it is to reconnect those families!

Norsk utvandringshistorie

Det Norske Samlaget

NILS OLAV ØSTREM

Nils Olav Østrem

(f. 1961) er forsker knyttet til Universitetet i Stavanger. Østrem har tidligere publisert en rekke artikler og bøker og disputerte i 2002 med avhandlingen "Utvandrarkultur : ei migrasjons-historisk undersøkning av Skjold prestegjeld 1837-1914."

Boka tar for seg den norske utvandringa frå 1600-talet og framover, med vekt på den store utvandringa til Amerika. Tidlegare har ein fokusert på økonomiske årsaker til utvandring, men i dag ser ein også på kulturelle årsaker til migrasjon. Kontakt med gamlelandet gjennom amerikabrev, slektsnettverk og kjedemigrasjon var med på å skape ein sjølvforsterkande kultur for utvandring.

For en tid siden utga Nils Olav Østrem boka Norsk utvandringshistorie i Det Norske Samlagets serie Utsyn & innsikt. Dette er en serie bestående av forholdsvis kortfattede introduksjonsbøker til større emner innen historieforskningen. Bøkene er utgitt med mjuke permer og er grafisk sett minimalt påkostet. Denne boka er for eksempel helt uten bilder.

Det bør imidlertid ikke skremme folk fra å lese boka om en er interessert i utvandringshistorie. Boka gir nemlig en god oversikt over utvandringen fra Norge. Det gjelder hovedsakelig utvandringen til Amerika, men også innenlandske norske flytninger og utflytting til Holland, begge før utvandringen til Amerika tok til, er med.

Vi får gjennom boka et innblikk i hvordan norsk utvandringsforskning er vokst fram, og det trekkes fram en rekke spørsmål og innfallsvinkler for å finne ut mer om emnet.

Forfatteren har da også med doktorgrad på migrasjonsforskning og stilling som forsker ved Universitetet i Stavanger god forutsetning for å skrive boka. Resultatet er en godt faglig fundert bok.

Her er et utdrag av boken:

Kapittel 3

Den store utvandringa til USA.

Å leggja ut på Atlanteren for å emigrera til USA står for eit meir dramatisk oppbrot enn

det mange av dei andre flyttingane og vandringane i det gamle samfunnet representerer. I forskinga om denne utvandringa har det store spørsmålet vore: Kvifor drog dei? Her har opphavsstaden dominert så sterkt at dette trekket har prega forskingshistoria om norsk utvandring. Lokalsamfunna som emigrantane utvandra ifrå, har vore det primære undersøkingsområdet.

Men sjølv om hovudspørsmålet for dei etter måten få norske utvandringshistorikarane har vore å finna svar på grunnane til og motiva bak utvandringa, er det også stilt mange andre spørsmål i dei gjennomførte undersøkingane. Omfanget har alltid fått stor merksemd, like eins bølgene i utvandringa. Analysar av korleis utvandrargruppa var samansett sosialt, økonomisk og til dels kulturelt, har også vore langt framme. Kva lagnad utvandrarane fekk i Amerika, har etter kvart også fått meir merksemd.

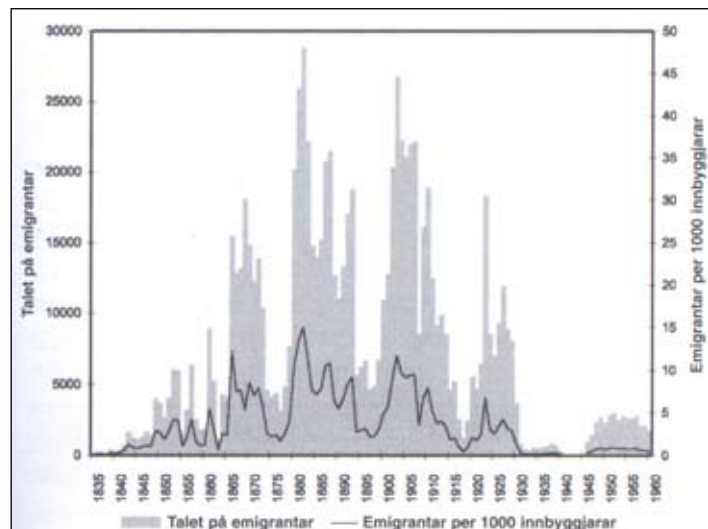
Kor mange utvandrarar?

I tida frå 1836 til 1915 vandra det ut meir enn 750 000 menneske frå Noreg. Dei fleste drog til Nord-Amerika. Også i det første tiåret etter 1915 heldt utvandringa seg godt oppe før ho på grunn av kvotereguleringar i USA i stor grad tok vegen til Canada. Til saman utvandra rundt 900 000 nordmenn til USA og Canada (jf. tabell). Nettotalet på emigrantar var likevel ein del lågare sidan det i den siste utvandringstida kom mange tilbake til heimlandet etter å ha prøvd, og gjerne også gjort, lykke i Amerika.

Diagrammet nedanfor viser utviklinga i den årlege utvandringa for heile landet frå starten i 1825-1836 og fram til 1960 (Backer 1965: 188, diagram utarbeidd av Kåre Bævre, sjå Bævre, Riis og Thonstad 2001). Dei tre periodane som blir rekna som særleg intensive – 1866-1873, 1880-1893 og 1900-1910 – går tydeleg fram av den utvandringssraten som er teikna inn i diagrammet (Nærbøvik 1986: 25, 27. Jf. også Lovoll 1997: 32ff). I absolutte

tal utvandra det kvart år i åra 1866-1873 gjenomsnittleg ca. 12 500 personar. Middeltalet for dei andre to periodane, 1880-1893 og 1900-1910, låg på kring 18 000 pr. år. Toppåret for norsk utvandring var 1882. Dette eine året utvandra rundt 29 000 personar til Amerika.

Med amerikanske kvotereglar frå 1920-åra vart det slutt på masseutvandringa til USA. Men jamvel i tida etter reguleringa av innvandringa, som blei følgd av depresjonstid og krig, kan det avlesast opp- og nedgang i den oversjøiske utvandringa. Canada tok imot ein stor del migrantar, og så seint som i 1950-åra dreier det seg om høge tal.

Utvandringa etter krigen var slik sett eit naturleg framhald av den tidlegare utvandringstradisjonen. I 1968 sette USA i verk ei ny innvandringslov som markerer slutten på den fallande tendensen amerikautvandringa då ei tid hadde hatt. Ein kan også sjå lova som endepunktet for den restriktive politikken som hadde tatt til med kvotane fra 1920-åra. Sjølv om utvandringa alt var lita, fall ho dramatisk etter 1968-lova – fra ca 1600 i 1968 til berre drygt 400 i 1969. Ingeniørar utgjorde ein stor del av etterkrigsutvandrarane og representerer dermed Noreg i

det "Brain Drain" til USA, det vil seia tapet av høgt utdanna arbeidskraft, som mange land opplevde etter krigen (Lovoll 1999: 15f og Djupedal 1993).

Oversjøisk utvandring frå Noreg 1825–1960, absolutte tal.

Tidsrom	Bygder	Byar	Heile landet
1825			53
1826–1835			74
1836–1845			6200
1846–1855			32270
1856–1865			39350
1866–1875	98819	20726	119545
1876–1890	159808	67124	226932
1891–1900	67119	27735	94854
1901–1910	127885	62973	190858
1911–1920	38991	22530	61521
1921–1930	56752	29860	86612
1931–1940	3174	2334	5508
(1941)–1950	4773	5039	9812
1951–1960	13179	11913	25092
Sum:	(570 500)	(250 234)	898672

Kjelder: Backer 1965: 164, NOS Folkemængdens bevægelse 1866–1910 (NSD), Svalestuen 1978: 69 og 73. Næseth 1993.

Jostein Nerbøvik nyttar to ord for å karakterisera kva utvandringa til USA innebar for det norske samfunnet og menneska der (Nerbøvik 1999: 22-26). For det første fungerte utvandringa som ein sikringsventil, det vil seia at ho tok av for folkepresset. Folketalet auka kraftig på 1800-talet, og sjølv i tida for masseutvandringa gjekk det opp med nær éin milllion frå 1865 til 1920. Det er på det reine at samfunnsformaasjonen hadde blitt sett på endå sterkare prøve om ikkje opninga til USA hadde vore der.

For det andre gav utvandringa folk eit alternativ. Dei kunne velja å dra ut. Utvandring stod fram som eitt av mange flyttealternativ. Også i det gamle samfunnet hadde flyttemønster gitt folk mange ulike stader å flytta til, men utover 1800-talet endra og utvida det tidlegare systemet av flyttevegar seg kraftig. Nye tettstader og byar voks fram og la dermed til rette for ny flytting. Mange kunne ta vegen til ein ny by, anten for godt eller som ein etappe på vegen ut or landet. Ofte fungerte nemlig flyttinga til byane

som ein etappe på vegen til Amerika. Urbanisering og emigrasjon verka saman.

Sosialt var det også ofte samanheng mellom flyttingane til byane og vandranga ut or landet. I starten var det helst dei meir velståande på bygdene, gardbrukarane, som utvandra. Gardbrukarane drog til Amerika fordi dei der betre kunne bevare det landlege livet som jordbrukarar enn ved å bli att og gjerne hamna som innflyttarar i ein at dei nye byane. Husmennene blei derimot igjen i fødelandet, og borna deira søkte inn til byane. Slik kan det seiast ganske spissfomulert. Tendensen er rett, men det høyrer med til biletet at mange av dei som først søkte til byane, snart braut opp og utvandra til Amerika.

I førstninga var utvandringa oftast eit familieprosjekt, det vil seia at heile familiar emigrerte saman, slik det i regelen også hadde vore i den tradisjonelle innanlandske flytteaktiviteten. Men med tida tok enkeltémigranten over for familieutvandrarane, og i den siste delen av utvandringstida var det dei einslege, unge utvandrarane som dominerte. Desse singelfararane var likevel ikke isolerte individ. Ofte hadde dei band til tidlegare amerikafararar. Mange av dei var kjedeemigrantar som hadde slektningar, vener eller kjenningar "over there". For mange av dei var billetten betalt på førehand av nettopp ein som dei skulle gjenforenast med på den andre sida av Atlanteren.

Gjennom heile utvandringa til Amerika var mennene i fleirtal blant utvarndranrane, medan kvinnene helst valde dei norske byane. Forklaringa skal vera at i den amerikanske arbeidsmarknaden var det lettast for menn å få seg arbeid – mannsyrka dominererte. Etter kvart kom like fullt mange kvinner til å dra, også frå byane.

Den norske utvandringa til USA tok til som eit bygdefenomen i eit førindustrielt og lite urbanisert samfunn. Men det gjekk ikkje lang tid før byane gav frå seg forholdsvis fleire utvandrarar enn bygdene. Alt i 1870-åra var utvandringa frå byane relativt sett større enn frå bygdene, og i toppperioden kring rekordåret 1882 vog emigrasjonen frå byane klart tyngre enn frå landsbygda. Derimot fekk utvandringa første tiåret etter 1900 igjen preg av å vera eit bygdefenomen.

Jostein Nerbøvik er ein av dei historikarane som har drøfta dette, og han held fram at emigrasjonen ikkje var noko enkelt og direkte resultat av den moderniseringa samfunnet gjekk igjennom på 1800-talet. Årsaksforholda er fletta saman. Det var ingen automatikk i at moderniseringa skapte utvandring og dreiv eller "pusha" folk til Amerika. Utvandringa sjølv førte i like stor grad til modernisering ved at store arbeidskraftsreservar blei borte, slik at ein måtte rasjonalisera (ibid.). Kjell Haarstad diskuterer dette og konkluderer med at utvandringa førte til store endringar i den tradisjonelle jordbruksdrifta. Frå å vera basert på overflod av arbeidskraft gjorde utvandringa at arbeidskrafta blei dyr og vanskeleg å skaffa. Dermed førte utvandringa til ei mekanisering av jordbruket. Det ligg fleire årsaker bak denne omstillinga, men Haarstad gjer utvandringa til ein hovudfaktor (Haarstad 1978).

Det Norske Samlaget står også bak ny serie med historiske temabøker:

Utsyn og innsikt

Bøkene flettar saman realhistorie og forskingshistorie, og fører lesaren fram til forskingsfronten innanfor emnet. Bøkene kan brukast som pensumlitteratur i fordjupingsemne og som støttelitteratur til sjølvstendige studentarbeid.

Det kom et brev

SKREVET AV ODDVAR MUNRO-JENSSEN

I dag lå det et brev i postkassen min. Australia sto det på frimerket. Hvem i all verden kunne det være fra, tenkte jeg. Vel, brevet ble åpnet og da jeg så brevet sperret jeg opp øynene. Det var fra en etterkommer av en søster til min oldemor. De dro til Australia i november 1909. Siden har ingen hørt noe fra dem, før 19. august 2008. nesten 99 år etter at de forlot Skottland. Hva tenker en når en står med et sånt brev foran seg? Ja, jeg vet ikke helt jeg... Jeg bare stirret på brevet som om jeg aldri hadde sett et brev før. Det gikk et par minutter før det gikk opp for meg hva jeg holdt i hånden. Hundre år med historie raste gjennom hodet mitt. Oppbrudd, avskjed med søsken og familie, reisen med båt rundt halve jorden, og etablering i et nytt land. Så står jeg der med beviset for at det er noen etterkommere etter de som dro ut. Det skulle gå nesten 100 år før de ga lyd fra seg...

En gjør seg mange tanker når en står med brevet foran seg. Hvem er personen som har skrevet det og hvordan gikk det med de som dro i november 1909?

Det må ha vært litt av en reise de har hatt. Med båt rundt halve jorden før de kunne gå i land i sitt nye hjemland. Mange dager i spenning. De må sikkert ha lurt på hva som ville møte dem når de kom fram. For oss som lever i dag er det nesten utenkelig å bruke mange måneder på en båt for å komme til Australia. Det er bare å kjøpe en flybillett og rundt et døgn senere er du framme og kan ta inn på et flott hotell. Det var ikke sånn det foregikk for hundre år siden. Da gikk verden noe saktere, og transporten likeså. Da er det at jeg tenker: Hva opplevde de på turen? Det kunne sikkert fylt en roman og mer til. Alt fra forberedelser til turen, til pakking, avreise fra hjemstedet og ombordstigningen i båten som skulle føre dem til Australia. Båten vet jeg navnet på, den fikk jeg sendt pr., e-post

sammen med mye annet for et par år siden. Det var da jeg også fikk vite at denne familien også hadde emigrert. Også, fordi vi visste at noen hadde reist før første verdenskrig. Men dette var noen andre i samme familie. Da blir det straks flere spørsmål som melder seg. Spørsmål som jeg kanskje får svar på.

Det er rart å tenke på at det sitter noen der ute som lurer på det samme som meg. De stiller et litt annet spørsmål, ikke hvordan det gikk med de som dro ut, men hvordan det gikk med de som ble igjen. Vi har altså sittet på hver vår side av jordkloden og tenkt på de samme spørsmålene. Det er ganske rart i grunnen. At vi lurte på de samme spørsmålene, vi som aldri visste at den andre eksisterte.

Hva vi har blitt fortalt

Men la meg starte med begynnelsen og spørre: Hva visste vi om de som dro til Australia? Helt fra jeg var en neve stor har jeg hørt at det var noen som dro fra Wick, som ligger helt nord i Skottland, til Australia. Det var sagt at det var noen søskenbarn til min bestemor som la i vei en gang før første verdenskrig. Årstall ble aldri nevnt, så vi tippet at det måtte være omkring 1910. Søskenbarna hadde en søster. Hun var døv og kunne derfor ikke bli med til Australia. Også en annen bror ble igjen. Jeg hørte om den tårevåte avskjeden da de skulle dra. De visste at de aldri ville se hverandre igjen, min oldemor og hennes søster. Bruddstykker med andre ord, men allikevel. Disse få setningene var bedre enn ingenting. Gjennom årene ble historien fortalt om og om igjen. Men ingen navn ble nevnt. Der stopper også historien for det var ikke noen som visste mer. Grunnen var såre enkel: Ingen hørte mer fra dem etter at de dro. Der kunne historien ha sluttet.

Men den gjorde ikke det. Jeg tenkte at det måtte

da være noen etterkommere der, et eller annet sted. Men hvor? Det var jo umulig å svare på. Australia er stort og det var mange som reiste dit. Det var som å lete etter nålen i en høystakk. Uten navn var det enda verre, for de kunne jo for alt det vi visste ha forandret navn da de kom dit. Det var mange som gjorde det. Internett kom og hjemmesiden til "Mormonerne", Familysearch fikk meg på sporet. Der fant jeg min oldefar Thomas Munro. Han var født i Strathy, Farr, Sutherland i Skottland. I 1883 giftet han seg med Williamina Oag fra Wick. Etter noe fram og tilbake kom jeg i kontakt med en som også forsket på samme slekta (forøvrig en som er langt ute i slekt med meg) fra England. Etter utveksling av informasjon satt jeg med en hel bunke navn. Blant dem var min oldemor Williamina Oag. Jeg fikk også navn på søstrene hennes. I alt var de ti søstre. Da hadde jeg både navn, fødselsdato, hvem de var gift med og når de døde. Nå måtte jeg få oversikt. Rapportene ble studert nøye, og sakte men sikkert fikk jeg oversikten.

De som dro ut

Det første jeg gjorde var å forsøke og finne søskenbarna til min bestemor og det gikk ikke lang tid før jeg fant dem. Elizabeth Oag, som var en eldre søster av min oldemor, ble født i 1865. Hun giftet seg med Alexander Crowe. De hadde fire barn, der bare to var kjent ved navn: den eldste, Alexander og den yngste, Margaret. Alexander og Margaret ble igjen i Skottland, så det må ha vært de to andre søsknene som hadde reist til Australia. Men det var ingen navn.

Vi trodde det bare var de overnevnte søskenbarna som hadde emigrert til Australia. Men det viste seg å være feil. Det var flere som hadde reist. Henrietta Ross Oag var født

året etter Elizabeth og giftet seg med John Sinclair. De hadde barna John, James, Annie, Isabella, Francis, Henrietta, Georgina og Margaret. I følge opplysningene jeg hadde fått sto det at de dro til Australia i november 1909 med et skip som het Miltiades. Dette ble sjekket i «Unassisted Immigration to Victoria. Index of inward Passenger Lists for British, Foreign and New Zealand Ports 1852-1923. <http://www.prov.vic.gov.au/>

Det var første gang jeg hadde hørt om denne delen av familien. En telefonrunde til slekta ga heller ingen resultat. Men jeg kom til å huske på historien om den tårevåte avskjeden som bestemor hadde fortalt. Kunne det være denne familien hun hadde ment? Mest sannsynlig siden hun hadde sagt at det var tanten hennes som reiste. En ting som understøtter dette er at Elizabeth Oag, som var gift med Alexander Crowe, døde i 1907. Dessuten var bestemor 9 år da dette skjedde, og hun var sannsynligvis til stede da de dro. Enda en bit så ut til å ha falt på plass. Men det gjensto et spørsmål: Hva hendte med dem etter at de dro? Å spørre familien var nytteløst, for ingen hadde fått brev eller noe. Igjen var jeg henvist til å bruke nettet. Etterlysning ble lagt ut på Genforum under Australia.

Jeg hadde ikke noe tro på at det ville komme noe svar, så jeg glemte hele greia. Så nå kom det altså et brev.

Hva hendte etter at de dro fra Wick en novemberdag for 99 år siden? Vi stilte spørsmålet, men vi trodde aldri vi skulle få noe svar. Nå ligger brevet foran meg. Brevet som er et bevis på at det er noen der ute som vet hva som hendte. De kom til Australia, gikk i land og skapte seg en framtid der i likhet med så mange andre. Det er svaret på spørsmålet.

Bildet viser kirkegården i Norsewood.

De som dro lengst – emigrasjon til New Zealand

Den 30. mai 1872 dro seilskipet Høvding fra Christiania med ca. 376 emigranter (hvorav ca. 200 var voksne) med kurs for New Zealand. Etter tre og en halv måned til sjøs kom Høvding til Napier i Hawks Bay som ligger på østkysten av Nordøya i New Zealand. De fleste emigrantene slo seg ned i området rundt Norsewood som ligger noen mil syd for Napier. Der var det store skogsområder som skulle ryddes til jordbruksland. New Zealands myndigheter hadde sendt sin egen emigrantkoordinator til Norge hvor de mente det var mulig å finne emigranter som ville passe til denne type arbeide. De som lot seg lokke til den lange reisen kom for det meste fra Østlandsområdet og spesielt mange var fra Odalen. Øystein Molstad Andresen har i boka "Uredd ferd mot ukjent land", på en levende og spennende måte beskrevet hvordan livet var for en familie som dro med Høvding. Den engelske utgaven av boka heter Johanna's World.

Også året etter gjorde Høvding en ny reise med emigranter fra Christiania til Napier. Denne gangen var det ca. 209 emigranter med. Det ble ikke flere turer med skipslaster av emigranter fra Norge, men

både før og etter disse to seilingene var det en del som søkte lykken i New Zealand. Mange norske sjøfolk, blant annet hvalfangere, fant også ut at dette var et bra sted å slå seg ned. Folketellingene viser at det var flest personer født i Norge ved 1901 tellingen. Da var 1279 personer registrert med fødested i Norge.

I Norsewood finnes det et museum om den norske innvandringen til området. Museet gir en god innføring i de ukjente forholdene som møtte innvandrerne og de harde leveforholdene de måtte leve under. De fleste hadde neppe noen andre alternativ når de først hadde kommet den lange veien til New Zealand, så det var bare å gjøre det beste ut av situasjonen. Like ved museet ligger kafeen Høvding, så minnene fra emigranttiden holdes fortsatt ved like.

New Zealand var ubebodd inntil Maoriene kom fra Stillehavssøyene og slo seg ned i perioden år 900-1100 og som Europeerne begynte å befolke tidlig på 1800 tallet. Med en slik historisk bakgrunn blant befolkningen er interessen for slektsforskning relativt stor. Foreningen New Zealand Society of Genealogists (NZSG) er en meget aktiv forening med ca. 8

Seilskipet Høvdning som fraktet norske emigranter til New Zealand.

500 medlemmer. Foreningen har mange lokallag og grupper for slektsforskere med spesielle interesseområder. De har også samlet en rekke databaser som er tilgjengelig på CD, blant annet NZSG Index Version 5 med over 7,5 millioner registreringer. I New Zealand er det også gjort en del for å samle informasjon om nordmenn som emigrerte. Den mest brukte referansen er John Parsons dokument *Norwegians in New Zealand – A Register of Norwegians Naturalised in New Zealand 1858-1948*. Dokumentet inneholder en oversikt på over

1000 nordmenn som emigrerte. Den kan lånes på norske bibliotek. En lignende oversikt over svensker finnes i boka *Svenskarna i Nya Zeeland* av Sten Aminoff.

Også DIS-Norge har et tilbud for de som er interessert i New Zealand. For nybegynnere på området kan det være lurt å starte med nettsiden 10 enkle råd for å finne slekt i New Zealand. Nettsiden finnes under lenken *Nybegynner?* på DIS-Norges hovedside. Ønsker du hjelp fra andre bør du ta turen innom forumet *Australia/NZ* på DIS-Norges Slektsforum. Slektsforskere fra New Zealand, Australia og Norge

følger med på aktiviteten der og hjelper til med å finne svar på spørsmål. DIS-Norge har også laget en oversikt over aktuelle lenker på sine nettsider om *Genealogiske Ressurser* under kategoriene:

- Geografisk inndelte ressurser » *Australia/New Zealand*
- Emigrasjon og immigrasjon » *New Zealand*

På DIS-Norges hovedside finner du en knapp til *Genealogiske Ressurser* nettsidene.

En annen kilde til informasjon er en database over nordmenn som dro til New Zealand laget av undertegnede. Databasen er basert på flere kilder som for eksempel emigrantprotokoller og relevante etterlysninger i diverse slektsforsker fora og har ca. 3 000 registreringer.

Har du fortsatt spørsmål om slektsforskning i New Zealand bør du legge ut en notis om dette på *Australia/NZ* forumet på DIS-Norges Slektsforum. Der er det ofte hjelp å få.

Norsk immigrasjon til Dunn County i Wisconsin

SKREVET AV LINDA K. SCHWARTZ, OVERSATT AV TORILL JOHNSEN

Om forfatteren: Linda K. Schwartz vokste opp i vestre Wisconsin der hennes oldefar, Mike Score (Ments Arntsen Skaarvold fra Støren), arbeidet for Knapp, Stout, & Co. Company i sju år før han kjøpte farmen sin i 1887. Farmen var på 64 acres. Linda gikk av som president for Trønderlag of America denne høsten. Trønderlag markerte sitt 100års jubileum i 2008.

Helt avgjørende for de norske immigranternes evne til å overleve og gjøre suksess i 1870 og 1880 åra i den vestlige delen av Wisconsin var tilbudet av arbeid i tømmerindustrien. Dette var arbeid som tømmerlastere, sagbruksarbeider, plankearbeidere, butikkbetjening, og bokholder i banken, smed eller kokk. Norske menn ble ansett som hardt arbeidende. De ble ønsket velkommen til tømmerhoggerleirene. Avisen, The Dunn County News, skriver 27. mai 1880: "60 nordmenn kom i dag for å arbeide i skogene!" Dette ble det sett positivt på.

Vestre Wisconsin, spesielt i Menomonie i Dunn County, var et sted mange nordmenn emigrerte til i 1870 og 1880 åra. Tømmerselskap rekrutterte arbeidsfolk i Norge og lovte dem gratis togreise fra Milwaukee til vestre del av Wisconsin. Mange immigranter ble tiltrukket av muligheten for fast arbeid, selv om det allerede i de tidlige 1860 åra, var noen få som skaffet seg landeiendom og begynte å etablere farmer. Samtidig med at tømmeret ble fjernet, økte antall farmer. Mange norske farmere arbeidet deler av året i tømmervirksomheten, enten i skogen, på elvene eller i sagbrukene. Dette gjorde de for å tjene penger til utgiftene. Få av dem hadde penger, bortsett fra det de tjente i skogene. Det var mange som slo seg ned på steder som ennå ikke var dyrket opp og hadde ideer om å bli farmere selv om de ikke hadde mer enn en dollar eller to i lommene sine. I slike tilfeller satte de raskt opp et skur eller ei tømmerhytte og låve med stråtak for kua eller oksen sin. Her bosatte de familien, hvis de var gifte, og dro til skogene som tømmerhuggere. Noen ganger drev de på slik i flere år og de forbedret farmen sin når de hadde tid og penger.

I 1870 åra hadde Knapp, Stout & Co. Company nesten fullstendig kontroll over skogene og land-

områdene i Red Cedar River Valley. Sagbrukene deres hadde godt utstyrte butikker med mange handelsvarer. Hver rute fra det sentrale sagbruket til de fjernere tømmerhuggerleirene hadde stoppesteder. På disse stoppestedene var det farmer eller store hager i tilknytning til leirene hvor det var arbeid å finne for immigrantene.

I følge historien om Dunn County: "Kanskje det mest betydningsfulle ved Knapp Stout & Co. var at hundrevis av deres arbeidere, gjennom sitt arbeidsforhold og annen hjelp, ble i stand til å kjøpe og betale for sine hjem samt kjøpe og utvikle sine farmer. Det fantes neppe et eneste område i Red Cedar Valley eller Chippewa Valley med dyktige og velstående farmere som ikke hadde tjent sine første dollar hos Knapp, Stout & Co. Company for arbeid de hadde nedlagt der. Disse pengene brukte farmerne til kjøpesummen de betalte for hjemmene sine."

Senere fant immigranter fra Norge også annet arbeid i Dunn County; mursteinsproduksjon, jernverk, farming, dagligvarebutikker og til og med innen bankvirksomhet. Det virker som om bare noen få drev med politikk i de tidligste årene. Samuel Omdahl skal ha vært den første nordmann som innehadde et offentlig embete i Dunn County, det var da han ble valgt som sheriff i 1874. Sever Severson, en kvernbygger, smed og vognmaker, ble valgt som sheriff i Dunn County i 1880. Martin Fladoes (Flatås) fra Melhus, kom til Menomonie i 1875. Han arbeidet først for Knapp, Stout, & Co. Company, så farmet han sammen med faren i flere år før han ble valgt til Dunn County Register of Deeds i 1894. Fra 1903-1905 lærte han seg bankvirksomhet og i 1905 ble han kasserer i Bank of Menomonie, senere endte han som bankens visepresident.

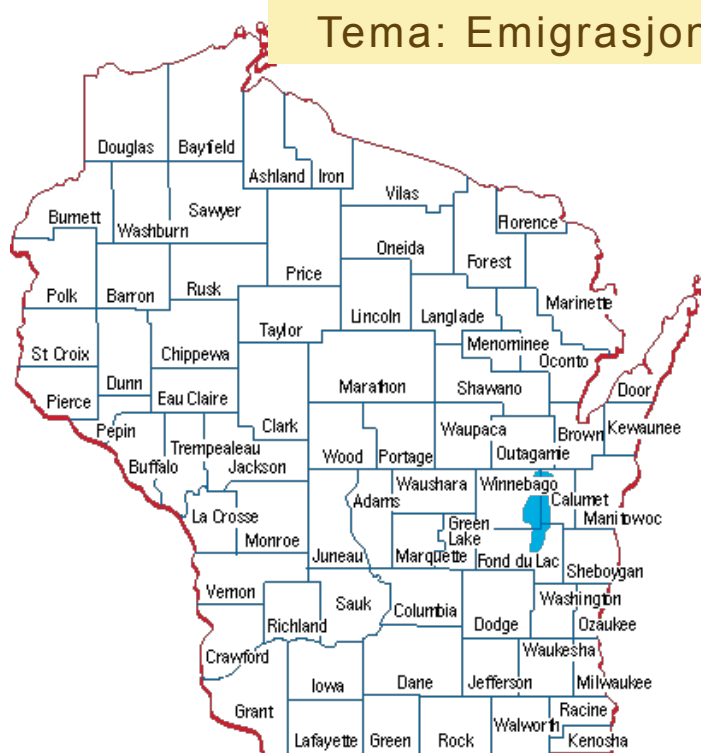
Det å lære seg å snakke og forstå engelsk var en nøkkel for å få suksess i Amerika. Noen immigranter gikk på offentlige skoler for å lære det nye språket. De innså at de måtte lære nye ord for arbeidet i tømmerleirene og for avlingen de dyrket på farmen sin. Det å lære seg engelsk var avgjørende for å få en god

jobb og kjøpe seg land. Peter C. Peterson, fra Skjåk, i Gudbrandsdalen, kom til Dunn County I 1884, der gikk han på skole i to år før han tok arbeid hos et tømmerselskap.

Norske settlere følte seg bedre ved å bo sammen med andre som snakket samme språk og dialekt og delte samme kultur, derfor bosatte de seg ofte i områder der de var i nærheten av andre norske. Ganske typisk giftet de seg også med andre norske. Samtidig med at de behersket engelsk språk bedre, ble norske menn mer involvert i samfunnslivet, de deltok i styre og stell også innen skolesektoren. Det var vanskeligere for kvinner i disse tidlige settlementene å lære seg engelsk, fordi de menneskene de så hver dag stort sett snakket norsk.

Immigranter som hadde lært seg et bestemt yrke i Norge, kunne ofte slå seg ned og drive likeartet virksomhet her. Imidlertid ble folk i Amerika respektert for det arbeidet de utførte og de evnene de hadde. Alexander Hosford hadde arbeidet ved Kongsberg våpenfabrikk før han immigrerte til Stevens Point i Wisconsin i 1871. Der arbeidet han i flere år for et tømmerselskap. Etter hvert ble han bokholder i en dagligvarebutikk, ble valgt som county clerk i Dunn County, etablerte en butikk med manufakturvarer og i 1901 begynte han sin karriere ved First National Bank i Menomonie. Andreas E. Hofland, opprinnelig organisator ved Menomonie Milling Co i 1884, kom fra Drammen i 1871. Han tilbrakte fire år med å arbeide i tømmerindustrien før han returnerte til Drammen der han bygget en mølle for maling av korn. Denne drev han i åtte år. Så kom han tilbake til Menomonie i 1883 og bygget en ny mølle for maling av korn på 40 acres udyrket mark. Henry Berg fra Byneset hadde lært skomakeryrket i Norge, og arbeidet som skomaker i Eau Claire og Chippewa Falls i mange år før han begynte å arbeide for tømmerselskapene i 1886. Rundt 1900 var han i stand til å kjøpe 120 acres land i Rock Creek i Dunn County. Der begynte han å farme. George M. Hovlid fra Gudbrandsdalen hadde også lært skomakeryrket i

Norge. Han kom til Menomonie i 1888 og arbeidet da først for Winterbottom Brick Co og deretter to vintre for Knapp, Stout Lumber Co. I 1891 begynte han å arbeide for Graven & Wilcox, I fire år hadde han ansvaret for deres avdeling for skoreparasjoner. I 1895 kjøpte han halvparten av Sam Runnings skobutikk og to år senere kjøpte han hele butikken. Senere utvidet han sortimentet med dagligvarer, manufakturvarer og jernvarer.

De norske immigranterne bygde sine egne kirker og store deler av deres sosiale liv var knyttet til kirke og familieaktiviteter. Den første gudstjenesten i First Norwegian Evangelical Lutheran Church i Menomonie ble holdt I 1859. Faste gudstjenester begynte i 1867. Flere norsklutherske kirker i Dunn County ble etablert i 1870 og 1880 åra. Hver organisasjon bygget sin egen kirkebygning. Imidlertid delte noen av dem presten, slik at gudstjenesten ble holdt på forskjellige søndager i de ulike kirkene. Det var ingen mangel på religiøse og politiske diskusjoner knyttet til hvordan disse organisasjonene skulle ledes.

Det var mange norske immigranter til Dunn County som arbeidet for et tømmerselskap som en start på livet i Amerika. Her tjente de penger så de kunne kjøpe en farm eller etablere en virksomhet og de kunne ta vare på familiene sine. Med besluttsomhet lærte de norske immigranterne til Dunn County seg nye ferdigheter og et nytt språk. Gradvis ble de akseptert som en del av det lokale samfunnet

Inntrykk fra en reise til Fergus Falls

TEKST OG FOTO: TORILL JOHNSEN

Har du vært i USA før spør kontrolløren på flyplassen i Minneapolis? Jeg svarer bekræftende på det, men har mer problem med oppfølgingsspørsmålet: Når var du her sist? Etter litt vurdering svarer jeg ca 20 år og så rent galt er det ikke, det var 17,5 år. Og siste reise var til Miami i Florida.

Første tur til USA var i 1979, da bodde jeg nesten tre måneder på Manhattan i New York. Jeg var ungdomsobservatør i den norske FN-delegasjonen og fulgte verdensorganisasjonens virksomhet fra hovedkvarteret. Må innrømme at det var kjempe-spennende å komme til denne storbyen og også det internasjonale FN-samfunnet den gangen. En helg var vi imidlertid ute på landet – i en liten by som heter Moline i Illinois, akkurat på grensa til Iowa. Der bodde vi hos hver vår amerikanske familie og lærte om amerikansk hverdagsliv og farming. Best husker jeg de store maisåkrene og de enorme jordbruksmaskinene. Og naturligvis at familien hadde valgt meg på grunn av mitt etternavn – Johnsen. Det er første

og trolig eneste gang det kommer til å skje. Men der borte kalte de fleste seg Johnson, mens denne ene familien het Johnsen og endelig hadde de funnet en som brukte samme skrivemåte.

Men tilbake til nåtiden og årets Amerikareise. I slutten av april dumpet det ned en invitasjon til å delta på hundreårsfeiringen til Trønderlaget i Amerika. Invitasjonen var stilet til leder i DIS-Norge og den ble forelagt styret som kort sa at det er en del av vår strategi å jobbe nærmere med Amerika. Dette ville være en god anledning til å skape kontakter for foreningen.

Før avreise tok jeg kontakt med forskjellige organisasjoner og institusjoner og erfarte at flere av dem faktisk kom til å være til stede ved ”Tre Lag Stevne” i Fergus Falls. Dette stevnet ville samle medlemmer fra tre av bygdelagene i Amerika – Trønderlaget, Gudbrandsdalslaget og Hedmark/ Nord-Hedmark laget. Disse lagene og 26 andre utgjør Bygdelagenes Fellelsråd.

Så kom avreisedagen og etter en kort mellom-landing på Island gikk turen til Minneapolis. Tilfeldighetene førte til at jeg ble sittende ved siden av et amerikansk ektepar som naturligvis hadde norske røtter. De hadde vært i Norge og Europa flere ganger og fruene understreket at hun var riktig stolt av å være en Andersen!

Første post på programmet var frokost med Bygdelagenes Fellesråd. Jeg møtte presidenten Marilyn Somdahl og visepresidenten Marilyn Sorensen til frokost i St. Paul. Så da fikk jeg akkurat satt foten i den andre delen av de omtalte Twin cities også. I ettertid var det bra at vi fikk hatt dette møtet i fred og ro før stevne-aktivitetene startet. Det hadde ikke blitt tid til så mye senere i uka. Jeg forklarte hvem vi er og hva vi holder på med, spesielt med tanke på hvilke aktiviteter vi har som amerikanere kunne være interessert i. Og ikke minst hva er det vi driver med som faktisk ville bli bedre også for oss norske medlemmer, hvis flere amerikanere kunne bidra.

Det ble bekreftet at interessen for Norge var stor og at de nye mulighetene som internettkommunikasjonen byr på også kunne utnyttes til vårt felles beste. Vi vil fra begge sider komme tilbake til mer konkret oppfølging knyttet til framtidige besøk fra deres side

her i Norge. Eller kanskje knyttet til et DIS-Norge besøk til Norsk Høstfest i Minot og til Midt-Vesten neste år.

Kommunikasjon i Amerika er ikke helt enkelt når du ikke har bil. Jeg skulle til Fergus Falls i Otter Tail, på vestsiden av Minnesota litt nord for Minneapolis. Det var en flyplass der, men ingen rutefly. Det går tog gjennom Minnesota via Minneapolis også, men ikke i nærheten av Fergus Falls. Siden det ikke er elv eller kanalforbindelse var båt intet alternativ. Derimot buss, Greyhoundbuss som jeg har jeg tatt tidligere med god erfaring, gjensto som alternativ. Jeg kjøpte meg billett og møtte opp på stasjonen tidlig om morgenen. Vi ventet i en kø som stadig vokste, men ingen buss kom. Til slutt ropte de opp at passasjerer som skulle til de tre-fire første holdeplassene, inkludert Fergus Falls, skulle komme fram. Vi fikk da komme om bord i en buss som var smekkefull allerede, men vi fikk da reise vel 45 minutter etter tidtabellen.

Vi dro gjennom et ganske likeartet landskap, store grønne marker, brutt av trær her og der og med vannspeil innimellom. Det er ikke for ingenting at Minnesota kalles staten med de 10.000 innsjøene. Hus så vi stort sett når vi tok av fra highwayen for å stoppe ved en stasjon. Unntaket var noen langstrakte

Her forteller jeg om DIS-Norges ressurser første stevnedagen

Full fart i Genealogilabben

hus der de drev med kalkunproduksjon.

Vel framme ved bussholdeplassen i Fergus Falls var det en bensinstasjon, noen veger og masse grønne åkre. Her var det ikke noe bysentrum eller noen drosje eller noe signal om at hotellet lå rett i nærheten. Velvillige folk på bensinstasjonen fikk ringt etter en drosje og jeg kom meg fram til hotellet. Her sto turbussene klare til avgang for besøk til steder i omegnen. Rask deponering av kofferten førte til at jeg også rakk turen. Hva vi så har jeg beskrevet i bloggen min 7. August. Her kan du også lese om andre ting fra USA som jeg ikke gjentar her.

Men her på turbussen begynte også samtalen med flere av deltakerne og spørsmål om slekt og slektskap. Naboen i bussetet snakket litt norsk, og fortalte at han hadde bodd i Hommelvik i et år! Mannen min kommer derfra, så det er et sted jeg kjenner ganske godt. Litt prøving og feiling med navn og steder førte til at vi hadde et visst felles grunnlag. Og så sendte jeg naturligvis sms hjem for å sjekke noen detaljer.

Etter turismen var det formell åpning av Tre Lag Stevne med formaliteter og allsang. Deretter var vi i gang. Marilyn Sorensen skulle snakke om det å lete etter slekt i Norge. Etter at vi hadde hatt vårt møte tidligere i uka, ble jeg invitert til å bruke deler av hennes tid til å snakke om norske ressurser og muligheter med basis i DIS-Norges sider. Marilyn introduserte meg og la inn mange gode ord for oss. I forbindelse med min reise ble det laget en ny brosjyre på engelsk om oss og jeg hadde med et hundre eksemplarer. De ble sendt rund og alle forsvant! Dette var en veldig god start og bra reklame for oss. Min forestilling før jeg reiste, var at jeg kunne gi ut brosjyre til dem som henvendte seg til meg, men på denne måten ble det mulig å komme i kontakt med veldig mange. Etter avslutningen kom det mange bort for å snakke og for å få hjelp til slektsnotter i egen familie.

Jeg hadde tenkt å etablere meg i det som ble kalt Genealogy Lab. Et stort rom med mange stasjoner. Hver stasjon forsynt med bygdebøker og annet

oppslagsmateriale fra avgrensede norske regioner. Det var imponerende mye materiale tilgjengelig, så var du på jakt etter slekta, da var mulighetene store her. Mitt valg hadde falt på Gauldalen, det er vel det stedet jeg kan mest om i regionen. Men et problem var det, og det var tilgangen til internett. Inne i Laben var det dårlig kontakt og periodisk, så jeg slo meg ned i vrimleområdet med PCen min. Uten tilgang til Digitalarkivet eller Gravminner i Norge eller andre ressurser, var det ikke mye jeg kunne utrette.

Det kom mange innom, med små og store spørsmål, ikke minst om geografi. Hvor fins dette stedet i Norge og hvordan kommer man seg dit, det var en gjenganger. Jeg la inn noen etterspørsler på Slektsforum om steder som ikke er kjerneområde for min slektsforskning. Det kom svar, sogar i tide til at jeg kunne rapportere tilbake til dem som hadde stilt spørsmålet før stevnet var over. Nå sitter jeg fortsatt med noen oppgaver som jeg ikke har rukket å gjøre noe med. Erfaringen fra bruken av Slektsforum sier meg at jeg kanskje burde se å sparke utfordringene dit, framfor å vente på at jeg får tid nok til å gjøre jobben sjøl. Men det skal jo tilrettelegges for utlegging på SF også. Og i tillegg er det jo spennende å "finne".

Det at det var noen få nordmenn til stede ved arrangementet, nordmenn som faktisk var kommet over fra Norge, se det var i seg selv noe mange av deltakerne ga uttrykk for at de satte pris på. Amerikanere gir generelt sett mye uttrykk for at de setter pris på ting. Det er nok det jeg sitter igjen med som den beste erfaringen og den mest markante forskjellen til det å jobbe med slekt under en Slektsforskerdag her hjemme. Jeg må innrømme at det gir et puff til videre leting når folk i så stor grad sier ifra at du har bidratt med noe som de virkelig setter pris på.

Jeg ble nærmest adoptert av stevnets kasserer, og kasserere er det fornuftig å stå på god fot med. Det var strengt tatt nødvendig for dag to skulle vi på utfukt for middag og underholdning. Utfukten forutsatte bruk av bil, og det hadde naturligvis kas-

På leting etter "The Missing Link". Hvor er det Orlin og jeg har det felles slektpunktet?

sereren. Vi koste oss med god mat ute i det fri før ei gruppe som var kommet over fra Leksvik og Rissa underholdt med teaterstykket «The Emigrants». Teaterstykket tar utgangspunkt i Johan Bojers roman "Vår egen stamme". Det forteller om ei gruppe fra Rissa som emigrerte til Nord-Dakota på 1880-tallet. Jeg skal lese boka med det første, teaterframføringa ga mersmak.

Mange foredrag var en del av stevnets agenda. Tema var alt fra "Lefsebaking" til "Hvordan finne stoff til og skrive egen historie", eller fra "Dødsfall, begravelse og kirkegårder i Norge" til "Runestenen fra Kensington". Det var noe for enhver her, kanskje så mye at det ble vanskelig å få med seg alt, men noen foredrag ble satt opp to ganger for å gjøre det lettere å få med seg det meste. I tillegg var det da slektsforskinga, der flere frivillige hjalp dem som kom for å finne sine røtter. Knyttet til stevnet var det også en større salgsutstilling, stort sett med artikler med en eller annen form for norsk tilknytning. Brødrene Swenson viste fram sin treskjæring, bøker om Norge og emigrasjon ble solgt, bunaddukker, alle mulige ting med rosemaling, hardangersøm på gamle måten og med ny design og mye, mye mer.

Stevnet ble avsluttet med bankett fredags kveld. God mat, underholdning, taler og alt som skal til for en slik tilstelning der en del av det "norske" Amerika møtes. Jeg ble sittende sammen med Margit Bakke – en vaskeekte amerikaner, men med 100 % norske røtter! Selv er hun gift med en annen amerikaner med akkurat like solid norsk herkomst. Hun var nok litt spesielt stolt av det nyeste barnebarnet, nok et løv på slektstreet med bare norske røtter. Og Margit er naturligvis medlem i DIS-Norge og en av våre dyktige medarbeidere på Slektsforum under temaet emigrasjon til USA og Canada.

Så vinket vi farvel til gudbrandsdølene og hedmarkingene, litt trist i grunnen selv om vi ikke hadde kjent hverandre så lenge, men noe var definitivt slutt.

Men ikke før er noe avsluttet så starter det neste. Trønderne begynte å komme. Flere og flere kom for

å delta på markeringen av hundreårsjubileet. Pent dresset opp, noen med bunad og alle styrte mot den store salen. Her var alt bygget opp rundt "Remember – Honor – Celebrate". Det var festlig markering, flere taler, sang og høytidelig stemning. Så startet de med å presentere alle de 120 chartermedlemmene – 4 damer og 116 menn. De fleste av dem kom fra Nord-Trøndelag, men også noen fra sørfylket, Møre og faktisk enkelte fra Nordland. Trønderlaget hadde jobbet intenst med å finne fram til alle etterkommerne. Disse var invitert til jubileet. En sønn av en grunnlegger var faktisk til stede, 88 år gammel, men ganske sprek og vital. Tre spreke søstre møtte også fram til tross for høy alder, men norske det var de helt sikre på at de var.

Etter hvert ble de ropt opp alle sammen, og de var mange. De var stolte, stolte av sine norske røtter. Det var imponerende arbeid som var lagt ned for å finne fram til så mange og det var veldig hyggelig for arrangører, slektsletere og alle oss andre at så mange valgte å ta turen til Fergus Falls.

Så ble det ny bankett, hundreårsbankett. Jeg ble fortalt at maten hadde de diskutert, normalt var det kjøttboller, men det passet ikke for en så stor anledning. Nei her var det skikkelig biff av stor størrelse. Etter maten ble det underholdning, importert fra Norge naturligvis, husorkesteret Hjorten fra Trondheim.

Så var det over, plutselig var alt historie og vi skulle dra hver til vårt. Jeg fikk bilskyss tilbake til Minneapolis og flyet hjem. Etter 26 timer var jeg på plass igjen i den norske fjellheimen, med mange opplevelser, erfaringer og hyggelige erindringer med i bagasjen. At vi har behov for nærmere kontakt med amerikanere, er ikke jeg i tvil om. Emigrasjonen har spilt og spiller fortsatt en stor rolle for mange, mange nordmenn. Derfor er kontakt over Atlanterhavet en nødvendighet for å kunne etablere og utvikle slektskapsbånd.

Du finner mer og stort sett andre ting fra USA oppholdet i bloggen min for dagene 4. til 11. August.

Her er jeg fotografert sammen med Dennis og Marty

Her står jeg sammen med Jeff og Doris

Doris (i rød trønderbunad) og til Doris.

Allmenninger

SKREVET AV TORILL JOHNSEN

Når du har kontakt med amerikanere er de stort sett ikke så nøye på om det er et ordentlig nært slektskapsforhold eller ei. Er vi "cousins" ja da er vi jo i slekt og det er spennende. Gjennom mange år har jeg knyttet kontakter med amerikanere via e-post og internett. Stort sett har kontaktene blitt etablert på Trønderlista hos Rootsweb. Den finner du her: <http://lists.rootsweb.ancestry.com/index/intl/NOR/TRONDELAGE.html>

På Rootsweb finner du også mange andre lister for bestemte geografiske områder i Norge. Noen av dem er aktive andre ikke, så det må du selv finne ut av. Trønderlista har imidlertid stort sett bra trafikk. Her har jeg som sagt truffet mange gjennom årene og også fått noen nett-venner. Flere av dem har besøkt Norge og hvis turen har gått via Oslo har de også vært innom oss på Keyserløkka.

Det var spennende å komme til Fergus Falls og møte både gamle og nye allmenninger og noen med norske røtter som ikke deler røttene sine med meg.

Dennis og Marty

Vi møttes i Oslo for snart 10 år siden! Kan ikke huske at det er så lenge siden, men tiden flyr. De kom opp til hundreårsmarkeringa og vi rakk å snakke litt slekt og utveksle de siste oppdateringer. Imidlertid er det forhistorien jeg skal fortelle om. Dennis og familien hadde ikke beholdt kontakten med Norge og de visste ikke sikkert hvor de kom fra. Etter å ha studert kartet fant de etternavnet sitt, nemlig Lyngen, i Troms fylke. En slektning oppholdt seg en lengre periode i Trondheim og hadde

tenkt å ta en avstikker til Lyngen i Troms "for å se stedet". Det ble det ikke tid til. Og lite ante de at "stedet" lå rett sør for Trondheim, det var Lyngen i Horg som var arnestedet. Dennis har nå vært der og kommer kanskje tilbake igjen en dag. Men mest av alt venter han på folketellinga 1910 for å se om den eneste han ikke har oversikt over faktisk kom tilbake til Norge og i så fall, hvor slo han seg ned?

Mike Burke

Han kom bortom en dag og lurte på noe om slekta. Den kunne han spore til Marit Bjerke fra Soknedal. Må innrømme at han kom til rette person. Marit er en av mange jenter som emigrerte som jeg ikke har klart å følge i det nye landet. Da som nå skiftet de fleste jentene fort navn ved ekteskap. Ikke bare ble navnet amerikanisert til Mary eller tilsvarende, men resten ble helt forandret også.

Etter hjemkomst har vi fortsatt e-postkontakten og utvekslet informasjon om slekt. Tror faktisk jeg har løst en av hans nøtter, en fra Trysil som gifta seg inn i Soknedal. Og den løsningen skal ikke jeg ha æren for. Problemet la jeg ut på Slektsforum og etter mindre enn 24 timer kom det nok opplysninger til å komme seg videre.

Jeff og Doris

De kommer fra Fergus Falls. Et område som har sterke norske tradisjoner. Faktisk til langt inn i forrige århundre hadde de egen avis som kom ut på norsk. Jeff visste ikke så mye om hvor han kom fra, han kom jo fra Norge, men hvor. Han satt imidlertid

søstrene og datteren

Avtroppende leder av Trønderlaget, Linda, er naturligvis også en fjern slektning.

Her er den nye lederen i Trønderlaget, Robert Fossum.

på en skattekiste. Han kom vandrende, med en bunke dokumenter og lurte på om jeg kunne lese dem. Tidligere hadde han hatt dem med seg til flere andre som hadde gitt opp. Det var brev og postkort, kataloger og aviser, visittkort og smånotiser, alt på norsk. Det som ikke var trykt materiale var skrevet med god gammeldags løkkeskrift og det trykte var vel mest med gotiske bokstaver.

Så jeg begynte å lese og oversette, Doris satt trofast ved min side og noterte ned og arkiverte etter hvert som jeg ble ferdig med et dokument. Et fantastisk materiale – dagbok fra reisen hjemmefra, et sted på Mørekysten, til Amerika. Noteringer om starten i det nye landet, arbeidsgivere, oppgaver og avlønning – alt sirlig notert. I tillegg fant vi noe som kan ha vært en dagbok også med dikt. Kanskje var det en ung gutt som rømte til Amerika etter at kjæresten hadde svikta ham. Hans skriftlige arv kan tyde på det.

Jeff sa ikke så mye, men han var tydelig rørt over endelig å få vite noe om alt det han hadde tatt vare på. Han vil gjerne komme en tur og se stedene i Norge der hans folk kom fra. Da vi tok farvel ga de uttrykk for at det som kanskje hadde vært mest spesielt for dem var at den gamle teksten ble lest med en aksent som de husket fra barndommen, et mål de som kom hadde brukt.

Vi er ikke allmenninger, men likevel syns jeg historien passet inn her.

Doris Moffet

Doris og jeg jobbet med hennes slekt for en del år

siden. Vi har bare hatt kontakt gjennom e-post og traff hverandre i Fergus Falls ved en ren tilfeldighet. Og det skjedde rett før den siste banketten og dermed ble det ommøblering av bordplasseringen og stor ståhei i den store familien hennes. Alle søstrene var der med ektemenn og selv hadde Doris også fått med seg et av sine barn – slektsinteressen har kommet videre til et nytt slektsledd. Om vi var i slekt var et spørsmål som ble gjentatt flere ganger i løpet av kvelden, det var både uvirkelig og stort.

Linda

Vi har jobbet både med hennes slekt og ikke minst med noen riktige nøtter i Gauldalen området. Ingen av oss har vel akkurat flust med tid til å drive med slektsforskning for tiden, men ser jeg at det er et spørsmål fra Linda på lista, så prøver jeg svare – og da vet jeg at hun har jobbet med saken selv før hun ber om hjelp.

Robert

Han var ikke blant dem jeg hadde kjennskap til før jeg dro. Men etter litt utveksling av informasjoner nå i ettertid, så er Robert også blitt en allmenning. Det føles i grunnen trygt at slekta fortsetter i formannsstolen!

Robert er professor i matematikk og han har generøst tilbudt seg å bistå med oversettelser av hjemmesidene våre slik at de kan bli bedre og mer tilgjengelig for amerikanere.

Norwegian American Genealogical Center visit in Norway

Norsk-amerikansk slektsforskingssenter

Norwegian American Genealogical Center & Naeseth Library finner du i Madison i Wisconsin. Jeg har møtt amerikanerne Blaine Hedberg, David Hardy og Dan F Huebner som representerer denne institusjonen. Blaine Hedberg har skrevet nedenstående artikkel om virksomheten de driver. Kort sagt vil jeg si at mye kan sammenlignes med oss. De baserer seg i stor grad på frivillig innsats for å tilgjengeliggjøre informasjon.

Organisasjonen har en stor samling av bygdebøker, forskjellige kilder om emigranter, og stadig flere egenproduserte databaser. De har produsert fem bøker, fire av dem er helt ferdige og tilgjengelige blant annet i biblioteket i Slektsforskernes Hus, om nordmenn som emigrerte til USA. De leter etter personer i norske kirkebøker, amerikanske folketellinger og alle andre mulige kilder. På en annen måte kan vi si at de følger folk fra hjemstedet i Norge, til bosettingen i USA og sannsynliggjør at det er samme person det er snakk om. De satser på å kartlegge den norske emigrasjonen, identifisere den enkelte og få fram linkene tilbake til gamlelandet.

DIS-Norge vil utvikle kontakten med denne organisasjonen og ser fram til å identifisere framtidige samarbeidsprosjekter.

In September 2008, representatives of the Norwegian American Genealogical Center and Naeseth Library from Madison, Wisconsin, USA, www.nagenl.org visited the DIS-Oslo and DIS-Stavanger meetings to share information on their organization, and the new genealogical databases they are developing, and recently completed immigrant projects, and to ask the DIS-Norway members what projects from the United States would be useful in their genealogical research.

Executive Director, Blaine Hedberg, spoke at both DIS meetings during the groups nine day visit in Norway and shared a brief history of the organization, established in 1974 by Gerhard B. Naeseth. Naeseth, [b 1913, d 1994], had recognized that the planning for the 1975 sesquicentennial of Norwegian migration to America had sparked an interest in genealogy, especially among the Norwegian-Americans. Since the 1940's, he had personally amassed a great many resources relating to Norwegian and Norwegian-American genealogy. While researching and writing the Naeseth-Fehn Family History, which he published in 1956, he became interested in the 151 people who came over on the same ship with his ancestors in 1844. From there his interest spread to the voyage's captain, Johan Gasmann, who had made three other trips to the United States. Then Naeseth became interested in the passengers on the other three voyages. This eventually led to an attempt to trace all of the immigrants who came from Norway between the

years 1825-1850. To assist with this project, and for more than thirty years, Naeseth spent his lunch hour and copied, in his neat long-hand, Norwegian entries in the US census records from 1850, 1860 and 1880. Today these transcripts are found among the files of the Digitalarkivet. He also copied US passenger lists for the Norwegian arrivals through 1854 and transcribed many Norwegian-American related church records. Naeseth spent his vacations and weekends copying tombstones in Norwegian-American cemeteries. In all, he transcribed the tombstones from over nine hundred cemeteries. Naeseth's ultimate goal was to publish a five-volume set of books, Norwegian Immigrants to the United States, 1825-1850: A Biographical Directory, and he published volume one of this set, including information on those arriving during the years 1825-1843, in 1993.

To assist in the research for the 1825-1850 Project, Naeseth and Hedberg prepared preliminary worksheets for each of the emigrant families that they had located, which included the following information:

- Name of Emigrant
- Last Residence in Norway
- Year of Emigration from Norway
- Date of Birth
- Parent's names
- Settlement location in the US
- Name of Spouse
- Names of Children
- Sources of information

Shortly before his death in June 1994, Naeseth asked Hedberg, who had wor-

49281	14	1854.05.31	birth	Mariane	Denmark)	Denmark)	Ephraim Moravian	Door	Wisconsin
4452	7	1854.05.07	birth	Halvor Olaves	Mons Svennungsen	Marken Aslagsdatter	Rock Run	Winnebago	Illinois
36996	104	1854.06.01	birth	Osmund	Asmund Olsen	Lisabet Evensdatter	Koshkonong	Dane	Wisconsin
37034	107	1854.06.01	birth	Ellen	Lars Gundersen	Ragna Nielsdatter	Koshkonong	Dane	Wisconsin
36985	103	1854.06.01	birth	Gjertrud	Niels Aagrimsen	Marte Olsdatter	Koshkonong	Dane	Wisconsin
57800	439	1854.06.02		Randi	Christian Mikkelsen	Mari Nielsdatter Jorde	Luther Valley	Rock	WI
117	12	1854.06.03	birth	Louis	Kittel Olsen Kuuse	Torgun Olsdatter	Long Prairie	Boone	Illinois
19515	6	1854.06.04	birth	Kristi	Jens Pedersen	Aase Andersdatter	Holden	Goodhue	Minnesota
1469		1854.06.04	bap	Charles	Knud Halvorsen	Elisabeth	Indian Creek	LaSalle	Illinois
62185	30	1854.06.05	birth	Anne Marie	Ellef Herbjørnsen	Anne Alfsdatter	Winchester	Winnebago	Wisconsin
37004	104	1854.06.05	birth	Eli	Ole Sjursen Gilderhuus	Eli Nielsdatter	Koshkonong	Dane	Wisconsin
50463		1854.06.05	birth	Randi Marie	Peder Ericksen	Anne Gulbrandsen	Hamilton	Iowa	Wisconsin
37008	105	1854.06.05	birth	Peder	Simon Atlesen Gjellum	Britta Eriksdatter	Koshkonong	Dane	Wisconsin
9176	29	1854.06.06	birth	Christine	Anders Haaversen	Ingebor Pedersdatter	Springfield Lutheran	Winneshiek	Iowa
4453	8	1854.06.06	birth	Lisa	Andreas Gulliksen	Helene Paulsdatter	Rock Run	Winnebago	Illinois
4658	173	1854.06.06	birth	Tholleif	Ola Syversen	Margit Nilsdatter	Paint Creek Lutheran Church	Allamakee	Iowa
50466		1854.06.06	birth	Petrine?	Ole Olsen Aamodt	Anne Hansdatter	Hamilton	Iowa	Wisconsin
50465		1854.06.06	birth	John Mann?	Ole Olsen Aamodt	Anne Hansdatter	Hamilton	Iowa	Wisconsin
37005	104	1854.06.06	birth	Osmund	Trond Olsen	Christine Christophersdatter	Koshkonong	Dane	Wisconsin
51458		1854.06.07		Hans	Hans Tjostelsen	Margit Jorgensdatter	Ashippun		WI
32831		1854.06.07		Anna	Jacob Olsen Hesjedal	Ingeborg Thorbjørnsdatter	Spring Prairie		Wisconsin
61339		1854.06.07	birth	Abraham	Peder Olsen	Anne Hansdatter	Scandinavia Lutheran	Waupaca	Wisconsin
1851		1854.06.08	birth	Jens Christian	Andreas Meyer	Secilia	Lake View, Chicago	Cook	IL
36999	104	1854.06.08	birth	Erik	Kolbein Eielsen	Anna Tostensdatter	Koshkonong	Dane	Wisconsin
7035	5	1854.06.08	birth	Niels	Ole Nielsen Vikar	Margith Nubsdatter	St. Ansgar	Mitchell	Iowa
51459		1854.06.09		Augund	Folke Svendsen Berg	Analog Olsdatter	Rock River		WI
1842		1854.06.10	birth	Sophia Malina	Knud L. Hersves	Caisa Eisa	Lake View, Chicago	Cook	IL
51460		1854.06.10		Jens Gustav	Peder Kjeldsen N's	Maren Sorine Jensdatter	Ashippun		WI
51461		1854.06.10		Ingeborg Marie	Peder Kjeldsen N's	Maren Sorine Jensdatter	Ashippun		WI
51462		1854.06.11		John	Niels Gjertsen	Kari Nielsdatter	Ashippun		WI
52445		1854.06.11	birth	Anne Karine	Svend J. Dolve	Dorthe Serine	Roche a Cree	Juneau	Wisconsin
50205	2	1854.06.12	birth	Gulbrand	Clemet Halvorsen	Inger Halvorsdatter	Dodgeville	Iowa	Wisconsin
57804	443	1854.06.12		Andreas	Guul Guttormsen	Kari Olsdatter	Luther Valley	Rock	WI
57811	450	1854.06.12		Christine	Jun? Gulliksen Gunder	Sigrid Persdatter	Luther Valley	Rock	WI
50206	36	1854.06.12	birth	Tolline	Ole Gunbjørnsen	Vil Tostensdatter	Dodgeville	Iowa	Wisconsin
57801	440	1854.06.13		Christian	Ole Halvorsen	Margith Christiansdatter	Luther Valley	Rock	WI
1843		1854.06.13	birth	Anne Rebeca	Petter? Williamson	Anna	Lake View, Chicago	Cook	IL

Birth record example

ked with him at the genealogical center since 1982, to complete the remaining research for these volumes, and carry on the work of the organization. Hed-

berg realized that much work was still needed to adequately try to identify the immigrants during the years 1844-1850, and he decided to concentrate

on preparing transcripts and indexes to early Norwegian-American source materials. Norwegian-American church records were especially helpful and

12966		1876.10.10	birth	Oline	Ole Andersen Aasve	Christiane Olsdatter		Jewell	Kansas
37057	109	1854.09.27	birth	Gunhild Helene	Ole Andersen Barstad	Aslang Knudsdatter	Koshkonong	Dane	Wisconsin
19884	60	1861.05.24	birth	Caroline Sophie	Ole Andersen Berg	Anne Gurine Evensdatter	Holden	Goodhue	Minnesota
20062	22	1863.03.07	birth	Caroline Sophie	Ole Andersen Berg	Anne Gurine Evensdatter	Holden	Goodhue	Minnesota
20393	25	1865.01.16	birth	Anne Emilie	Ole Andersen Berg	Anne Gurine Evensdatter	Holden	Goodhue	Minnesota
20729	188	1866.09.27	birth	Hans Petter	Ole Andersen Bergh	Anne Gurina Evensdatter	Holden	Goodhue	Minnesota
36501	65	1852.01.04	birth	Anders	Ole Andersen Berstad	Aslaug Knudsdatter	Koshkonong	Dane	Wisconsin
57146	10	1860.03.04	birth	Jakob	Ole Andersen Bever	Maren Olsdatter	Jefferson Prairie	Rock	WI
41148	433	1882.10.19	birth	Alma Josephine	Ole Andersen Bjoraas	Andrina Nelsen	West Koshkonong	Dane	Wisconsin
41419	454	1884.09.22	birth	Stella Johanna	Ole Andersen Bjoraas	Andrine Nielsen	West Koshkonong	Dane	Wisconsin
41623	471	1886.11.30	birth	Helvine Alette	Ole Andersen Bjoraas	Andrine Nilsen	West Koshkonong	Dane	Wisconsin
41459	457	1885.02.06	birth	Amalie	Ole Andersen Bjoraas	Dina Andersen	East Koshkonong	Dane	Wisconsin
62392	46	1859.09.22	birth	Gurine Amalie	Ole Andersen Bø	Aslaug Johnsdatter	Winchester	Winnebago	Wisconsin
62519	26	1863.07.10	birth	Anne	Ole Andersen Bø	Aslaug Johnsdatter	Winchester	Winnebago	Wisconsin
62589	33	1865.09.27	birth	Henry Olaus	Ole Andersen Bø	Aslaug Johnsdatter	Winchester	Winnebago	Wisconsin
62252	91	1856.09.05	birth	John	Ole Andersen Bø	Aslaug Johnsdatter	Winchester	Winnebago	Wisconsin
62153	29	1853.09.??	birth	Anders	Ole Andersen Bøe	Aslaug Johnsdatter	Winchester	Winnebago	Wisconsin
9572	16-17	1858.12.20	birth	Kari	Ole Andersen Borren	Ingeborg Simonsdatter	Big Canoe	Winneshiek	Iowa
36191	40	1850.02.24	birth	Anne Marie	Ole Andersen Borstad	Aslaug Knudsdatter	Koshkonong	Dane	Wisconsin
20789	60	1866.10.25	birth	Ingeborg	Ole Andersen Brække	Eli Gjertsdatter	Holden	Goodhue	Minnesota
21065	106	1868.06.07	birth	Anne Severine	Ole Andersen Brække	Eli Gjertsdatter	Holden	Goodhue	Minnesota
21263	145	1869.07.20	birth	Anne Severine	Ole Andersen Brække	Eli Gjertsdatter	Holden	Goodhue	Minnesota
16060		1861.01.08	birth	Ingeborg	Ole Andersen Brække	Margit Kjeldsdatter	Elstad	Fillmore	Minnesota
34486	71	1869.07.08	birth	Ingeborg	Ole Andersen Brækketo	Margit Olsdatter	Bonnet Prairie	Columbia	Wisconsin
32643		1850.04.02	birth	Margit	Ole Andersen Brækketoen	Thore Olsdatter	Spring Prairie		Wisconsin
21792	124	1872.06.27	birth	Peroline	Ole Andersen Brakke	Eli Gjertsdatter	Holden	Goodhue	Minnesota
21321	31	1869.12.14	birth	Anders	Ole Andersen Bratvold	Mali Knudsdatter	Holden	Goodhue	Minnesota
21715	47	1872.01.27	birth	Julie Mathilde	Ole Andersen Bratvold	Mali Knudsdatter	Holden	Goodhue	Minnesota
20449	81	1865.04.18	birth	Maria	Ole Andersen Bratvold	Mari Knutsdatter	Holden	Goodhue	Minnesota
33998	24	1865.01.30	birth	Helene	Ole Andersen Brekke	Margit Kjeldsdatter	Bonnet Prairie		Wisconsin
33403		1859.09.01		Anders	Ole Andersen Brekketo	Margit Olsdatter	Bonnet Prairie		Wisconsin
33682	45	1862.05.15	birth	Turine	Ole Andersen Brekketo	Margit Olsdatter	Bonnet Prairie		Wisconsin
50395	179	1849.08.??	x	Ingeborg Mathea	Ole Andersen Bruvold	Ragnild Tollefsdatter	Hamilton	Iowa	Wisconsin
32628		1850.01.03	birth	Aase	Ole Andersen Dahle	Ingeri Erichsdatter	Spring Prairie		Wisconsin
21682	14	1871.11.25	birth	Ingeborg	Ole Andersen Dalager	Anna Pedersdatter Dalager	Holden	Goodhue	Minnesota
21288	170	1869.10.15	birth	Anthon	Ole Andersen Dallager	Ingeborg Amundsdatter	Holden	Goodhue	Minnesota
35849	11	1846.11.25	birth	Martha Sorina	Ole Andersen Drogsvold	Gudve Nielsdatter	Koshkonong	Dane	Wisconsin

Birth example by parents name

Tema: Emigrasjon

54655	Wisconsin	Manitowoc	Gibson	174	Peterson	Ralph	15	m		Norway	Rudolf	1845.09.13	Asker	1856:
54656	Wisconsin	Manitowoc	Gibson	174	Peterson	Hans	13	m		Norway	Hans Petter	1847.12.14	Asker	1856:
54657	Wisconsin	Manitowoc	Gibson	174	Peterson	John	9	m		Norway	Johan	1851.12.16 (or	Asker	1856:
54658	Wisconsin	Manitowoc	Gibson	174	Peterson	Andrew	4	m		Norway	Anders	1856.02.16	Asker	1856:
54659	Wisconsin	Manitowoc	Gibson	174	Peterson	Charles	1	m		Wisconsin	Carl (David)	1859.07.25		
54660	Wisconsin	Manitowoc	Gibson	174	Willson	William	35	m		Norway	Ole Halvorsen Bergseie	1824.12.19	Bamble	1844:1114
54661	Wisconsin	Manitowoc	Gibson	174	Willson	Martha	34	f		Norway	Marthe Marie Zachariasdatter	1820.11.29		
54662	Wisconsin	Manitowoc	Gibson	174	Willson	Betsey	3	f		Wisconsin	Betzy	1856.12.22		
54663	Wisconsin	Manitowoc	Gibson	174	Willson	Halver	2	m		Wisconsin	Halvor Zacharias	1859.08.15		
54664	Wisconsin	Manitowoc	Gibson	174	Knuteson	Andrew	34	m		Norway	Anders Knudsen Kvitne	1826.10.17	Voss	1850:
54665	Wisconsin	Manitowoc	Gibson	174	Knuteson	Julia	28	f		Norway	Guri Knudsdatter Hermundstad	1832.11.17	Vang	1855:
54666	Wisconsin	Manitowoc	Gibson	174	Knuteson	Martha	1	f		Wisconsin	Marthe Marie	1858.11.24		
54667	Wisconsin	Manitowoc	Gibson	174	Knuteson	Christine	5m	f		Wisconsin	Gurine Christine	1860.02.19		
54668	Wisconsin	Manitowoc	Gibson	174	Leer	Henry	26	m		Norway				
54669	Wisconsin	Manitowoc	Gibson	174	Leer	Margaret	24	f		Norway				
54670	Wisconsin	Manitowoc	Gibson	174	Oleson	Seven	36	m		Norway	Svend Olsen Bergereie	1824.09.26	Asker	1852:
54671	Wisconsin	Manitowoc	Gibson	174	Oleson	Martha	39	f		Norway	Marthe Hansdatter		Asker	1852:
54672	Wisconsin	Manitowoc	Gibson	174	Oleson	Betsey	10	f		Norway	Berthe Svendsdatter Bergereie	1850.02.27	Asker	1852:
54673	Wisconsin	Manitowoc	Gibson	174	Oleson	Ole	5	m		Wisconsin	Ole			
54674	Wisconsin	Manitowoc	Gibson	174	Oleson	Evan	3	m		Wisconsin	Even	1857.07.08		
54675	Wisconsin	Manitowoc	Gibson	174	Oleson	Edward	9m	m		Wisconsin	Edward	1859.10.23		
54676	Wisconsin	Manitowoc	Gibson	174	Evanson	Christopher	32	m		Norway	Christopher Evensen Follaug		Gjerpen	1850:0265
54677	Wisconsin	Manitowoc	Gibson	175	Knuteson	Lars	34	m		Norway	Lars Knudsen Langsævhavet	1825.08.		1848:1464
54678	Wisconsin	Manitowoc	Gibson	175	Knuteson	Martha Maria	22	f		Norway	Martha Maria Jensdatter?	1838		
54679	Wisconsin	Manitowoc	Gibson	175	Knuteson	Knute	5	m		Wisconsin	Knud	1855		
54680	Wisconsin	Manitowoc	Gibson	175	Knuteson	John	2	m		Wisconsin	John	1858		
54681	Wisconsin	Manitowoc	Gibson	175	Knuteson	Ann	8m	f		Wisconsin	Agnete	1859.11.02		
54682	Wisconsin	Manitowoc	Gibson	176	Mathison	Tore	37	m		Norway	Thor Mathiasen Houger		Asker	1854:
54683	Wisconsin	Manitowoc	Gibson	176	Mathison	Mary	35	f		Norway	Maren Thorine Hansdatter	1825.07.07	Asker	1854:
54684	Wisconsin	Manitowoc	Gibson	176	Mathison	Matina	8	f		Norway	Martine	1852.02.24		
54685	Wisconsin	Manitowoc	Gibson	176	Mathison	Helen	4	f		Wisconsin	Helene Clara	1855.10.07		
54686	Wisconsin	Manitowoc	Gibson	176	Mathison	Hans	2	m		Wisconsin	Hans Martinus	1858.07.19		
54687	Wisconsin	Manitowoc	Gibson	176	Evanson	Ambric	29	m		Norway	Engebret Evensen Skaarseie	1829.04.13	Nord-Au	1852:
54688	Wisconsin	Manitowoc	Gibson	180	Willson	Chas	32	m		Norway	Kittil Halvorsen Bergseie	1828.03.08	Bamble	1845:1275
54689	Wisconsin	Manitowoc	Gibson	180	Willson	Mary	33	f		Norway	Marie Anderson	1824.12.24		
54690	Wisconsin	Manitowoc	Gibson	180	Willson	Oliver	10	m		Wisconsin	Halvor	1850.		
54691	Wisconsin	Manitowoc	Gibson	180	Willson	George	8	m		Wisconsin	Gjert	1853.04.		

1860 census example

many have now been transcribed and indexed into Microsoft Excel databases for nearly 200,000 early birth and marriage records.

While the organizations transcripts to the Norwegians in the 1850, 1860 and 1880 US census records are available on the Digitalarkivet, updated databases are being developed which include “value added information”

such as Norwegian name, date of birth, last residence in Norway and year of emigration. For children born in the United States, baptismal records were searched, and if found, the child’s name, birth date and record location were included in the database. Such value added information is especially useful in identifying patterns of emigration and settlement.

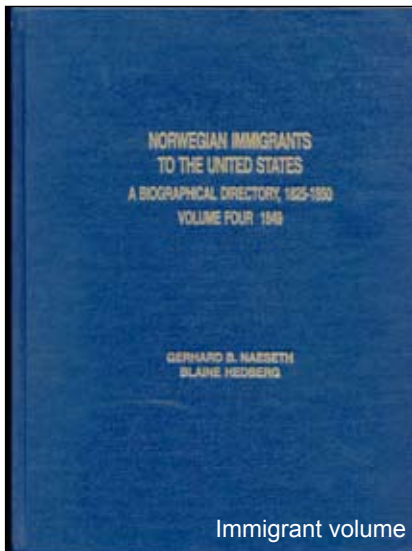
Over 1200 cemetery transcripts prepared by both Naeseth and Hedberg, as well as many donated to the Norwegian American Genealogical Center have been included in an Access database of now more than 325,000 names, primarily from Norwegian-American settlements. Additional cemetery records and burial records are being added to this database.

Each of these sources has been important in preparing the final manuscripts in the Norwegian Immigrants to the United States, 1825-1850: A Biographical Directory series. Hedberg has just completed the fifth volume in the series outlining those Norwegian emigrants who left Norway in 1850. The manuscript is being prepared for the printer and is expected to be for sale before the end of the year. Copies of volume 5 may be reserved by sending an email to 1850@nagenl.org

While the Norwegian American Genealogical Center collection has many resources for the earliest emigration from Norway, the strength of the col-

CEM NEW														9/10/2008
ID	FIRST NAME	MAID/PATRONYMIC	FARM LAST	DATE BORN	DATE DIED	CEMETERY	CITY	TOWNSHIP	COUNTY	STATE				
355 Elizabeth	Larsen			1852.01.04	1853.10.15	Ephraim Mora	1/4 Mi. S. Gibraltar	Door	WI					
356 Henry L.	Larsen			1830.08.27	1853.05.15	Ephraim Mora	1/4 Mi. S. Gibraltar	Door	WI					
359 Frank J.		Kalmbach		1840.??.??	1859.07.02	Ephraim Mora	1/4 Mi. S. Gibraltar	Door	WI					
1526 Ole	Torgerson			1822.??.??	1854.07.22	McFarland	Co. MN, Dunn	Dane	WI					
1786 Father	Olson			1822.??.??	1852.??.??	McFarland	Co. MN, Dunn	Dane	WI					
4553 Julia A.	Jensen			1855.06.11	1857.06.06	Riverside	Page & R Dunkirk	Dane	WI					
4904 Andrew	Anderson			17???.??.??	1856.01.29	Riverside	Page & R Dunkirk	Dane	WI					
8213 Ole		Skaviem		1852.??.??	1853.??.??	Luther Valley	Orfordville Spring Valley	Rock	WI					
8216 Ole	Olsen	Onsgaavh		1857.02.07	1859.01.02	Luther Valley	Orfordville Spring Valley	Rock	WI					
8217 A. Christine	Ingebrigtsen			1856.02.07	1856.02.09	Luther Valley	Orfordville Spring Valley	Rock	WI					
8220 Hanna C.		Omelstad		1854.??.??	1855.04.03	Luther Valley	Orfordville Spring Valley	Rock	WI					
8222 Sarah	Gesley	Gesley Dyxstad		1847.??.??	1859.12.29	Luther Valley	Orfordville Spring Valley	Rock	WI					
8230 O.	Olsen	Lothhus		1852.09.26	1857.07.26	Luther Valley	Orfordville Spring Valley	Rock	WI					
8231 Engel Philippa	Dietrickson			1853.01.21	1854.09.05	Luther Valley	Orfordville Spring Valley	Rock	WI					
8441 O.P.	Johnson			1852.??.??	1855.??.??	Oak Hill/Black	Turkey R Black Earth	Dane	WI					
8474 Mary	Johnson			1824.??.??	1859.03.20	Oak Hill/Black	Turkey R Black Earth	Dane	WI					
8483 Hans		Vangen		17???.??.??	1853.??.??	Vangen Farm	W of Ber Otsego	Columbia	WI					
8484 Soneva		Vangen		17???.??.??	1857.??.??	Vangen Farm	W of Ber Otsego	Columbia	WI					
8485 Anna Maria		Vangen		17???.??.??	1853.??.??	Vangen Farm	W of Ber Otsego	Columbia	WI					
8486 Ivar		Vangen		17???.??.??	1853.??.??	Vangen Farm	W of Ber Otsego	Columbia	WI					
8487 Martha		Vangen		17???.??.??	1853.??.??	Vangen Farm	W of Ber Otsego	Columbia	WI					
8500 Cornelia		Chester		1857.??.??	1859.??.??	Beloit	Beloit	Rock	WI					
8542 Gunerius E. (M		Bilstad		1873.??.??	1856.??.??	Lake Ripley	Cemetery Oakland	Jefferson	WI					
8601 Bjorn	Anderson			1801.??.??	1850.08.10	Anderson/Amu Hillside	R Albion	Dane	WI					
8604 Aug M. Brun	Anderson			1834.??.??	1850.08.06	Anderson/Amu Hillside	R Albion	Dane	WI					
8706 Lars E.	Hendrickson			1852.??.??	1852.03.26	East Koshkonong	E Church Christiana	Dane	WI					
8707 Johannes	Hendrickson			1855.??.??	1857.10.01	East Koshkonong	E Church Christiana	Dane	WI					
8897 Gullicck	Gullickson			1849.??.??	1850.??.??	Old Rock Chur	Gravel R Dodgeville	Iowa	WI					
8921 Mary	Ameson			1849.??.??	1859.08.28	Old Rock Chur	Gravel R Dodgeville	Iowa	WI					
9341 Ludwik		Stahmann		1846.??.??	1859.03.14	Old Rock Chur	Gravel R Dodgeville	Iowa	WI					
9342 Herman H.		Stahmann		1843.??.??	1859.03.13	Old Rock Chur	Gravel R Dodgeville	Iowa	WI					
11761 Hanna		Brodahl		1856.06.26	1857.01.31	Perry Norwegi	Hwy 78, Perry	Dane	WI					
11898 Simon O.		Aarhus		1857.??.??	1857.??.??	Perry Norwegi	Hwy 78, Perry	Dane	WI					
12171 Siri	Mikkelsen			1837.??.??	1856.??.??	Perry Norwegi	Hwy 78, Perry	Dane	WI					
12457 Arne E.		Ruste		1808.07.16	1852.04.12	Perry Hauge	Daleyville Perry	Dane	WI					
14145 Ester				17???.??.??	1857.??.??	Bonnet Prairie	Sampson Otsego	Columbia	WI					
14152 Marie Karine	Hansdatter	Kjosvik		1851.06.23	1852.05.28	Bonnet Prairie	Sampson Otsego	Columbia	WI					
14163 Thorine	Olstdatter	Brekkeeto		1854.02.12	1859.03.01	Bonnet Prairie	Sampson Otsego	Columbia	WI					

Cemetery database example

Immigrant volume

lection lies in primary and secondary source materials for all Norwegian emigrants. A complete collection of the Norwegian-American Lutheran church records has recently been purchased from the ELCA Archives in Chicago, Illinois, USA. The Naeseth Library includes over 5,000 printed Norwegian and Norwegian-American family histories; US and Canadian passenger list transcripts; Norwegian-American Bygdelag publications; over 1,000 Norwegian bygdebøker and many other resources related to Norwegian and Norwegian-American genealogical research. Perhaps of greatest value are the extensive correspondence files, carried on by Naeseth, Hedberg and their staff, with over 90,000 research files dating back to the 1950's.

With the completion of Naeseth/Hedberg's, Norwegian Immigration to the United States, 1825-1850: A Biographical Directory, the representatives from the Norwegian American Genealogical Center met with various cultural and historical groups, professional genealogists, librarians, bygdebok authors, historians, and archivists during their recent study trip to Norway, to both learn about genealogical projects being undertaken in Norway, and to ask what projects could be undertaken in the United States that may be

Volum 2

Files

useful to researchers in Norway. The Norwegian American Genealogical Center board of directors is considering the next phase of emigration from Norway, those departing in the years 1851-1865, and whether such an identification project might be useful, or should a broader project be considered, perhaps an online identification project where others could assist in identifying all Norwegian immigrants.

Norwegian emigration statistics suggest that 59,000 Norwegians immigrated during the period 1851-1865, yet other historians suggest the statistics might be low, and that perhaps 79,000 may have actually immigrated during that period. The staff at the

Norwegian American Genealogical Center has been preparing indexes to the Norwegian church record "utflyttede" records for 1851-1860, and currently has 29,000 names in this database. While the initial immigrant volumes were based on ship passenger arrivals, many of the immigrants arriving during this period came by way of Quebec where passenger lists were not retained until April 1865. Hedberg has several volunteers who are helping him transcribe the Norwegian church "utflyttede" records and more volunteers are welcome. Cross-references are being made from these lists to the 1860 US census records as well as US church record transcripts, and additio-

nal identifications are routinely found.

Whether the Board of Directors of the Norwegian American Genealogical Center decides to concentrate on the 1851-1865 projects or broaden the project until 1925, they realize the project is massive, one that the Norwegian American Genealogical Center cannot take on alone. The visiting representatives of the genealogical center are looking for partners in Norway, those who believe that such a project would aid the genealogists and historians both in Norway and abroad, and help strengthen the ties between the United States and Norway. For more information, please contact Hedberg at bhedberg@nagcnl.org

21279	Ole	Halvorsen	Riis		1813	America	1853		Gjerpen	Telemark
14947	Ole	Halvorsen	Segedal		29	Nord-Amerika	1857.04.28	1857	Hjelmeland	Rogaland
21178	Ole	Halvorsen	Skree		1824.04.22	America	1853		Fyresdal	Telemark
3533	Ole	Halvorsen	Solumstoen		1828.04.03	Amerika	1852		Nes	Buskerud
16444	Ole	Halvorsen	Svalheim		1832	America	1857.04.23		Årdal	Sogn og Fjord
2389	Ole	Halvorsen	Trilhus		1821	America	1851	Torpe	Aal-Hol	Buskerud
24356	Ole	Halvorsen	Tveten		1793	America	1858		Tinn	Telemark
21112	Ole	Halvorsen	Vindlos		1826.04.17	America	1852		Eidsborg	Telemark
13937	Ole	Halvorsen		Barn		Amerika	1857.03.02	3	Vestre Slidre	Oppland
13939	Ole	Halvorsen		Barn	1842.02.01	Amerika	1857.03.02	5	Vestre Slidre	Oppland
16786	Ole	Halvorsen			1822	America	1857.03.27		Aurland	Sogn og Fjord
20804	Ole	Halvorsen			1836.08.20	America	1853		Bo	Telemark
20805	Ole	Halvorsen			1824.06.09	America	1853		Bo	Telemark
1878	Ole	Halvorsen	Vanberg		1822	Amerika	1857.04.23	162	Jostedal	Sogn og Fjord
16564	Ole	Hansen	Bakka		1793	America	1852.04.17		Aurland	Sogn og Fjord
10383	Ole	Hansen	Etgebraaten	Barn		America	1850.04.08	31	Gran	Oppland
19442	Ole	Hansen	Eide	inderst	1818	America	1858.04.019		Luster	Sogn og Fjord
564	Ole	Hansen	Garsjoen	gardbruker	1807	America	1852		Hurdal	Akershus
18769	Ole	Hansen	Gjerde		1852	America	1856.04.007		Leikanger	Sogn og Fjord
17102	Ole	Hansen	Hatlestad	deres Barn; G	1853	America	1854.00.00		Balestrand	Sogn og Fjord
1227	Ole	Hansen	Haugersæter		1837.02.08	America	1853.04.25		Ullensaker	Akershus
4496	Ole	Hansen	Haugerud	gardmand	1789.06.07	Amerika	1852.05.10		Norderhov	Buskerud
3679	Ole	Hansen	Heie	son	1849.02.03	Amerika	1854		Nes	Buskerud
3945	Ole	Hansen	Heiplads		1834.07.18	Amerika	1859		Nes	Buskerud
8132	Ole	Hansen	Husetoft		31 År	Nord-Amerika	1856.04.18		Kvindherred	Hordaland
25155	Ole	Hansen	Hvittingsrød	gbr.	1806	America	1842.05.17		Botne	Vestfold
12616	Ole	Hansen	Indal		1820	America	1852	Toten	Toten	Oppland
25443	Ole	Hansen	Johnsrud			America	1853.04.08		Sande	Vestfold
20806	Ole	Hansen	Kaasa		1818.09.10	America	1853		Bo	Telemark
23489	Ole	Hansen	Kaasa		1849.10.06	America	1854		Sauherad	Telemark
3989	Ole	Hansen	Kastet		1822.10.07	Amerika	1860		Nes	Buskerud
12435	Ole	Hansen	Kausløyken		1830.03.15	America	1857.00.00		Ringebu	Oppland
4302	Ole	Hansen	Korsdalen	ungkarl	1828.04.13	Amerika	1851.03.15		Norderhov	Buskerud
10845	Ole	Hansen	Løvstuen	Søn	1843.04.03	ovre Egge	1854.04.11	86	Gran	Oppland
4473	Ole	Hansen	Lundesgaarden	ungkarl	1824.06.01	Amerika	1852.04.30		Norderhov	Buskerud
10793	Ole	Hansen	Moger	Inderst	1827	bjellagrina	1854.03.28	33	Gran	Oppland
992	Ole	Hansen	Nannestadteiet		1829	America	1851		Nannestad	Akershus

1851-1860 immigrant list arranged by first name

2008

«De som reiste ut» - Emigrasjon fra Norge

Slektsforskerdagen

Nå er det snart tid for DIS-Norges store årlige arrangement, nemlig Slektsforskerdagen! Denne dagen markeres av lokallagene **lørdag 25. oktober** over det ganske land!

Her er noen av arrangementene som avvikles i år, følg med på DIS-Norges nettside for oppdateringer.

DIS-Aust-Agder Tid: lørdag 25 oktober kl 10:00 Sted: Arendal , Arendal Bibliotek	DIS-Rogaland Tid: lørdag 25. oktober kl 10:00 - 15:00 Sted: Stavanger , Stavanger Kulturhus
DIS-Buskerud Tid: lørdag 25 oktober 10:00 Sted: Drammen , Drammensbibliotekene Sted: Kongsberg, Tinius Olsen skole	DIS-Sør-Trøndelag Tid: lørdag 25 oktober 2008 uke 43 10:00 Sted: Trondheim Folkebibliotek
DIS-Haugaland Tid: lørdag 25 oktober 11:00 Sted: Haugesund Folkebibliotek	DIS-Salten slektshistorielag Tid: lørdag 25. oktober kl 10:00 - 15:00 Sted: Bodø , Fylkeshuset, Prinsensgate 100
DIS-Hedmark Tid: lørdag 11. Oktober	DIS-Telemark Tid: lørdag 25. oktober kl 10:00 - 15:00 Sted: Høgskolen i Telemark, Kjølnes i Porsgrunn
DIS-Hordaland Tid: lørdag 25 oktober Sted: Bergen , Loddefjord Bibliotek	DIS-Troms Tid: lørdag 25. oktober Sted: Statsarkivet i Tromsø kl 11:00 - 15:00 Sted: Finnsnes bibliotek kl 11:00 - 14:00
DIS-Møre og Romsdal-Aukra Tid: lørdag 25 oktober 11:00 Sted: Aukra folkebibliotek	DIS-Troms Midt-Troms Tid: lørdag 25. Oktober 11:00 – 14:00 Sted: Finnsnes bibliotek
DIS-Oppland Tid: lørdag 25. oktober kl 11:00 - 15:00 Sted: Lillehammer , Kulturhuset Banken	DIS-Østfold Tid: lørdag 18 oktober kl 10:00 Sted: Råde , Bøndernes Hus, Karlshus, Råde
DIS-Oslo/Akershus Tid: lørdag 25. oktober kl 10:00 - 14:00 Sted: Oslo , Pilestredet 35 Obs! Legg merke til adressen!	DIS-Vestfold Tid: lørdag 25. oktober kl 10:00 - 14:00 Sted: Høgskolen i Vestfold Sted: Sandefjord bibliotek
DIS-Nord-Trøndelag Tid: lørdag 25. oktober kl 11:00 - 15:00 Sted: Levanger Bibliotek Sted: Stjørdal Bibliotek Sted: Namsos Bibliotek Sted: Steinkjer Bibliotek	

GRATIS ADGANG - åpent for alle

DIS-Norge
 e-post: epost@disnorge.no
 web: www.disnorge.no

Slektsforskerdagen 2007 i Hedmark

SKREVET AV DAG NORDLI

Vi arrangerer slektsforskerdagen på Glomdalsmuseet i Elverum og har fått til et bra samarbeid med museet. Det er et ganske nytt bygg med kantine og stor gratis parkeringsplass samt at det ligger sentralt i Hedmark. Museet har eget bibliotek med en rikholdig samling på ca 10 000 bind med lokalhistorie og kulturhistorie, tidskrifter, årbøker, kart, noter og privatarkiv. De har også en fotosamling på 56 873 negativer som vi fikk nytte av under SFD 2007, da biblioteket stilte ut deler av samlingen sin denne dagen. Museet har også gratis trådløst internett som vi står fritt til å bruke i tillegg til klasserom, møterom og auditorium for foredrag. Det er også inngått en avtale med museet om fastpris på 50,- hvis det noen som vil benytte seg av muligheten til å se museets utstillinger.

Vi inviterer slektshistorielag/historielag til å komme og vise frem det de har av bygdebøker, registrerte kirkebøker, gravprosjekter, årbøker osv. noe som har vært veldig populært. Vi har jo ganske mange lag i Hedmark, ca 40 som jeg har registrert pr. i dag og hvis man kan samle flest mulig av disse

en dag i året så vil nok interessen for historie/slektsforskning øke ytterligere med så stor tilgang til informasjon og utveksling av dette. På besøk hos oss i 2007 hadde vi Våler Historielag, Vang Historielag, Veldre Historielag, Odal Slekthistorielag og en av våre viktigste samarbeidspartnere opp igjennom årene Sør-Østerdal Slekthistorielag med Solveig Glesaaen.

Det var foto som var emnet for 2007 og vi inviterte en som kan det meste om foto/historie, Vidar Kringsjaa. Han holdt foredrag om foto og hvordan vi best kan ta vare på gamle foto/negativer og gamle dokumenter. Det var helt fullt i lokalet under foredraget så dette var nok noe som mange var interessert i. Vidar Kringsjaa har da også spesialisert seg på salg av produkter til oppbevaring/konservering og leverer i dag til museer og konservatorer over hele landet, deriblant Slottet. Det var også stands som viste skanning og enkel restaurering av gamle bilder, så jeg tror vi kan si at vi dekket årets emne ganske bra.

Vi viste forskjellige slektsprogram og ga ut demo CDer samt informasjon om de forskjellige programmer. Dette var som vanlig veldig populært og var nok en stor grunn til mange besøkende denne dagen, da behovet for hjelp til å bruke programmene og informasjon er veldig stort.

Vi er også så heldig at vi har en som driver med scrapbooking hos oss, Benedicte Oladotter Nymoen, hun viste frem måter å bruke scrapbooking sammen med slektsforskning og gamle bilder. Noe som det ligger veldig mye arbeid bak, men er utrolig flott å se på. Scrapbooking går i korthet ut på å lage kreative komposisjoner av bilder og minner, og samle disse i spesielle scrapbookalbum.

Utover dette viste vi hvordan man

Slektsforskerdagen i Hedmark arrangeres i år på Glomdalsmuseet i Elverum.
Foto: Jensen/Wikipedia

søker på forskjellige ting som: FamilySearch, Ancestry og Genline. Vi har også en som kan det meste om Sverige og søking der, Ann Kristin Elvsveen, og DIStreff ved Dag Tore Edvardsen.

Andre inviterte var Torbjørn Granlund som kom med en helt fersk bygdebok fra Osen. Videre solgte vi forskjellige slektforskningsrelaterte artikler og storkoste oss med all trafikken vi hadde rundt oss. Vil også til slutt rette en takk til vår engasjerte leder Lillian Kristiansen som gjorde dette til en flott dag på Glomdalsmuseet med ca. 100 besøkende.

Så litt om 2008. I år kommer vi til å arrangere slektsforskerdagen 11. oktober hos oss. Dette har flere grunner, for det første så arrangeres det noe som kalles Høstmarked på Vikingskipet. Dette er Nordens største antikk, brukt og samlermarked innendørs og vi vet fra før at flere som besøker dette har også interessen for slekt og historie. Så for å ikke kollidere med dette har vi valgt å legge SFD 2008 14 dager før. Det arrangeres også noe som heter Kulturelt Mangfold på Glomdalsmuseet i år og det skjer veldig mye på museet rundt de tider vi vanligvis har SFD. Dette er gjort for at vi skal få mest mulig oppslutning for dagen vår.

Vi kommer også i år til å bygge videre på tidligere års emner og bruker dette videre, samt at vi utvider åpningstiden pga. stor oppslutning. I år kommer Inger Kvennodd, leder for DIS-Telemark til oss og skal fortelle litt om ”De reisende”, vi får også besøk av forhandler for TMG, Torleif Haugødegård, Vidar Kringsjaa fra Arkivprodukter, forskjellige historielag/slektshistorielag og mange flere. Det er i skrivende stund ikke helt på plass alt som skal skje denne dagen, men mange av tilbudene vil bli de samme med litt fornyelse her og der. Dette skulle gi et lite innblikk i DIS-Hedmark sin slektsforskerdag og ønsker med dette alle andre DIS avdelinger lykke til med SFD 2008.

Hvorfor har vi felles slektsforskerdag over hele Norge?

De første åra gjennomførte lokal-lagene sine slektsforskerdager på ulike helger om høsten. I Bergen var de i gang i midten av september. I Bodø sverget en til tredje lørdag i oktober og i Sandnes siste lørdag i oktober. Etter hvert kom tanken om å samle kreftene om en felles dag naturlig fram, og det var Vidar Øverli fra DIS-Rogaland og Viggo Eide fra DIS-Salten Slekthistorielag som lanserte forslaget om felles slektsforskerdag, lagt til **siste lørdag i oktober**.

Det var passe avstand til både seinsommer og jul, og folk var gjerne sluttet å dra på hyttene sine. Mørketida nærmet seg, slektsnotatene kom fram igjen i de tusen hjem, og det var tid for dypdykk i slekta. Dessuten ville en nasjonal slektsforskerdag gjøre det mulig med felles PR-tiltak i form av annonser i riks-media, innslag på radio og TV.

Forslaget ble lansert overfor styret i DIS-Norge som sluttet seg til det. Og vi tror – uten å huske det helt sikkert at lørdag 25. oktober 2002 var den første felles slektsforskerdag i historien. Morsomt er det å se at organisasjoner og instanser utenfor DIS-Norge også arrangerer sine slektsforskerdager på samme dag som oss – hvert eneste år!

Folk kunne selv få søke etter slektninger, og få hjelp til å søke. De nye grønne skjortene gjorde underverker. Lett å se hvem som kan hjelpe de besøkende. Dessverre lyver bildet litt, det var til tider overfylt på rommet. Selv fotografen trødde til for å hjelpe. Foto: Torleif Småback

Slektsforskerdager i Bodø

Slektsforskerdagen har vært markert i ti år i DIS-Salten Slettshistorielag. Dette er høstens høydepunkt for både frivillige, medlemmer og andre besøkende. Og interessen er stor hvert eneste år, vi venter 200 besøkende.

DIS-Salten Slettshistorielag arrangerte vår første SFD høsten 1998, etter å ha sett at andre lokallag sørpå hadde gjennomført vellykkede slektsforskerdager. Vi leide lokaler på Radisson SAS hotell sentralt i byen. Det ble en stor suksess i form av stort oppmøte, men det kom så mye folk at vi ikke klarte å gi alle god nok hjelp. Anslagsvis 300 personer besøkte vårt første arrangement, og allerede året etter var resepten på stort besøk funnet: Med foredrag i et annet rom hver hele time fikk vi 40 personer ut av slektstorget og dermed bedre plass og tid til å hjelpe de som ikke skulle høre på foredrag.

De første åra hadde vi fire foredrag på hver

slektsforskerdag, men nå begrenser vi oss til tre foredrag. Ett bestemt foredrag holder vi hvert eneste år, når Torbjørn Seiring snakker om "kort innføring i slektsforskning". Og da snakker han ut fra "basic" - kilder og metoder - her har ikke data noe plass.

Temamessig har foredragene variert over tid. Krigshistoriske tema har vi hatt flere ganger – det trekker stor grupper av menn til arrangementet. Og andre mer generelle historiske foredrag får nye grupper av interesserte til å møte fram. Blant temaene vi har hatt finner vi en stor variasjon: hurtigrutas historie, hekseforfølgning og trolldomsprosesser i Nord-Norge, Petter Dass, Saltendialekten, russiske krigsfanger, samt Lofotraidet 1941.

Dessuten slektsfaglige emner som: røtter i Folden prestegjeld, slektslinjer i Vesterålen, hvordan jeg skrev mine slektsbøker osv.

Hovedtyngden ligger i slektstorget der en rekke stand viser registrering av egen slekt i dataprogrammer, søking på internett etter slekt, CD-plater med dødsboskifter, mikrofilm av kirkebøker, skanning

SFD på Radisson-hotellet. Lite folk ? 50 personer sitter og hører på foredrag i bak veggen.

Foto: Valter Hauglid.

av både bilder og tekst, distreff-utveksling, m.v. Vi har flere frivillige som har til oppgave å ta i mot de besøkende, snakke med dem, høre etter hva de har på hjertet og veilede videre inn i slektstorget. Ingen skal komme innom arrangementet uten at vi har snakket med dem.

DIS-Salten Slekthistorielag har egen informasjonsdisk for salg av materiell, verving av nye medlemmer og vårt populære gratislotteri med tre flotte premier: Bygdebok fra Bodin, Våre røtter og ett års medlemskap i DIS-Norge er premiene, og på den måten får vi telt antall besøkende når folk skriver ser inn i loddboka.

Vi har også invitert andre organisasjoner til å være med. Saltdal historielag har hatt stand og Nordlandsmuseet har deltatt to ganger med flere tusen digitale bilder. Spesielt populært har ekspertbordet vært. Her har folk med god kjennskap til slekter fra de ulike kommunene i Salten vært til stede og veiledet folk. I det hele tatt er det viktig at flere personer er tilgjengelig for å snakke med de frammøte og vise vei til både teknikk og ikke minst personer å kontakte. Mange besøkende er innom i minst i to timer, noen er her opptil fem timer ! Ungdomshjørnet har i to år vært en fast del av slektsforskerdagen, og vi tror at det vil bli flere og flere yngre som fatter interesse for hobbyen vår.

Arbeidet med SFD er ingen liten jobb. Vi har rundt 25 frivillige i staben, og som takk for innsatsen vanker det en liten oppmerksomhet til alle, samt at vi spiser middag i lag etter oppryddingen.

SFD – som vi sier på stammespråket - har vært arranger hvert eneste år i Bodø unntatt i 2002. Den høsten markerte vi 10 årsjubileet for DIS-Salten Slekthistorielag. Radisson-hotellet fungerte utmerket for oss i alle år, men i 2004 prøvde vi oss på kjøpesenteret City Nord utenfor Bodø. Her møtte vi nye grupper av folk, men travle lørdagshandlende var ikke så interessert i slektsgranskning som vi trodde. Det ble med et forsøk.

Etter hvert har andre utenfor Bodø også laget

lokale SFDer. Først i Narvik og i Mo i Rana, seinere i Mosjøen, Rognan i Saltdal og på Leknes i Lofoten. Men alltid på samme dag og under samme vignett – slektsforskerdagen.

I fjor skjedde det uventede at hotellets lokaler var bortleid da vi, som vanlig 12 måneder på forhånd, skulle bestille. Andre alternativer ble vurdert, og vi valgte å gjennomføre 2007-arrangementet på fylkeshuset. Kantina her var velegnet til både slektsstorg og kafé. I nærliggende datarom var åtte PCer tilgjengelig og et stort møterom kunne brukes til foredragene. Parkeringsplassene var flere og tilgjengeligheten for besøkende var dessuten bedre enn på hotellet. Fjorårets arrangement gikk så fint at vi nå har besluttet å gjenta årets dag på samme sted.

Vi gleder oss til slektsforskerdagen hver høst og ønsker alle hjertelig velkommen til Bodø og de ca 30 andre stedene i landet som arrangerer SFD den 25. oktober 2008.

Torbjørn Seiring holder foredrag om klassisk slektsforskning. På seg har han den første T-skjorta til DIS-Salten Slekthistorielag.

Foto: Valter Hauglid

Saritha i full hjelpemodus.

Ungdomsmedlemskap i DIS-Norge

AV: SARITHA KILDAHL ANTONSEN, BJARTE ESPEDOKKEN OG PER-OLAV BROBACK RASCH

DIS-Ungdom er et begrep man har hørt en del snakk om etter landsmøtet i DIS-Norge. Da Per-Olav Broback Rasch foreslo og landsmøtet vedtok ett års gratis medlemskap for alle nye medlemmer under 18 år, startet en ny satsing på ungdommer. DIS-Ungdom er foreløpig en liten gruppe medlemmer opp til og med 25 år, som jobber for å vokse. I dag består den hovedsaklig av noen medlemmer mellom 13 og 20 år.

Hovedarbeidsområdene våre er rekruttering av flere ungdomsmedlemmer og at de som allerede er medlemmer, eller kommer til å bli medlemmer, blir aktive i sitt lokale lag. Vi jobber også for å få opp et faddersystem som gjør at de som melder seg inn i DIS-Norge får tilbud om hjelp til slektsforskning fra en som er på vedkommendes egen alder. Dette gjel-

der selvfølgelig også de som allerede er medlemmer.

Ettersom to av oss bor i Bodø var det naturlig at vi arrangerte en ungdomssamling her, og 31. mai i år ble nettopp dette gjennomført i samarbeid med DIS-Salten Slekthistorielag. Dette var vårt første møte. Allerede på forhånd var leder Torill Johnsen informert, og benyttet dermed sjansen til å bli med på moroa.

På denne samlingen ble det lagt vekt på hovedkildene for nybegynnere i slektsforskning, nemlig kirkebøker, folketellinger og DIS-Norges gravminner. Vi startet hele opplegget med et foredrag om hva DIS-Norge er og hvilke kilder man hovedsakelig bruker. Etterpå fikk ungdommene prøve å søke selv etter sin egen slekt. Noen fikk også tid til å se på litt forskjellige slektsprogrammer. Selvfølgelig

Viggo hjelper unge slektsforskere i gang.

Torill og Bjørn-Tore i aksjon.

ble det servert brownies. Det er nemlig blitt et kjent faktum i DIS at når DIS-Ungdommer møtes, serveres det sukker.

Hele seks personer møtte opp i løpet av dagen. De var fornøyde med opplegget og hadde bare positive tilbakemeldinger å komme med.

DIS-Ungdom ønsker at en slik samling som det vi satte i gang i Bodø skal bli gjennomført i flere lag i årene fremover. Ved hjelp av lokal ungdom og ildsjeler som allerede finnes ute i lagene bør ikke dette være noe stort problem, men det krever litt fra lagene sin side med planlegging og lokaler.

Ettersom vi i DIS-Ungdom er så sprett over hele landet, har vi valgt å ta i bruk DIS-Norges chat

(www.disnorge.no/irc) som samlingspunkt, hvor vi nå har fått en egen kanal kalt DIS-Ungdom. Her treffes vi for å ha kontakt med hverandre og andre ungdommer. Alle er velkomne inn dit for en hyggelig prat eller hjelp i slektsforskninga. Vi jobber også med å få på plass en nettside. Der vil det bli informasjon om DIS-Ungdom med nyheter, fotogalleri, og hjelp til din slektsforskning.

Hvis dette er noe som du ønsker å være en del av og synes høres interessant ut, så kan du ta kontakt med oss via mail (sarithakantonsen@gmail.com) eller komme en tur innom DISchat.

Her en oversikt over det godt besøkte arrangementet

De svenske slektsforskerdagene 2008 i Malmö

Årets svenske slektsforskerdager ble avholdt helgen 30. og 31. august i Malmö. Dette årvisse arrangementet legges til forskjellig sted hvert år, og i 2008 ble det altså Malmö som var vertssted. Og byen viste seg fra sitt aller beste med strålende vær hele helgen slik at de mange tilreisende fikk sett mer enn bare messen.

Messen var lokalisert i Europaporten et lite stykke utenfor sentrum og rommet omlag 100 utstillere med stort og smått. Det var alt fra de største utstillerne som DIS-Sverige og Genline, til de minste med bare en eller to personer.

Blant utstillerne var det alt fra arkiver, museer, til forskjellige lag og foreninger til antikvariater, altså noe for enhver, og tiden gikk nok alt for fort for mange. Messen er en unik mulighet til å bli kjent med andre lag og foreninger.

I Sverige har man flere kommersielle aktører enn hva vi er vant til, og disse var selvsagt viktige deltagere på messen. I tillegg til Genline fant vi Arkiv Digital, SVAR, Family Search, Ancestry med fler. Hos de aller fleste var det lett å bli kvitt litt penger, enten i form av tilbud på abonnement eller ved kjøp av bøker og CD-er med avskrifter av kilder.

DIS-Norges stand var godt besøkt!

Blant de mange spennende stands fant vi Emiweb som er ment å være en videreutvikling av Emibas, CD-en med svenske emigranter som man i flere år har kunnet kjøpe. Det er emigrantmuseet i Karlstad som har stått for utgivelse av den nå gamle CD-en. Ambisjonen deres er nå å få dette ut på web og å videreutvikle det hele. I skrivende stund er det nok en del jobb som må gjøres. Hjemmesiden til Emibas er så langt med et svært tynt innhold og mange sider som ikke virker. Men prosjektet har et stort potensial, og vi venter spent på den videre utviklingen.

På stand stilte selvsagt DIS-Norge også, representert med fem personer. Vi delte plass med Norsk Slektshistorisk Forening som også hadde sendt en liten gruppe til Malmø. Målet til DIS-Norge var å hjelpe svensker med å finne fram i norske kilder. Og vi fikk nok å gjøre begge dagene. Det var en jevn tilstrømning av svensker som ønsket hjelp til å finne slektninger som ble borte for dem når passerte grensen til Norge.

Flere klarte vi å finne, og alle fikk hjelp til å fort-

sette letingen på egenhånd. Med noen enkle tips om Digitalarkivet og bruk av Slektforum kommer nok enda flere videre i sin søken.

Begge dagene var det lagt opp til et tett program med forskjellige foredrag som gikk i to separate saler. Temaene var varierte, utfordringen bestod i å velge hvilke man ville høre på og tiden man hadde til rådighet.

Messen var godt besøkt og det var til tider lengre kø for å komme inn. Bare på lørdag var det rundt 1600 betalende gjester på messen, noe arrangørene var vel fornøyd med.

Neste år er messen lagt til Falköping og da vil Falbygdens släktforskarforening stå som arrangør. Dette er midt i Arns rike, så de som finner veien dit vil komme til et sted fullt av historie. Så sett av helgen 21. – 23. august neste år dersom du vil bli kjent med det svenske slektsgranskermiljøet.

DISchat - her kan du få hjelp på få minutter!

DIS-Norge har opprettet en chattekanal som brukes til hjelp i slektsforskningen. Kanalen ligger på en egen server og det er sjelden det kommer andre innom enn oss som er interessert i dette. Dette er et virkelig godt hjelpemiddel som er nyttig ved siden av Slektsforum.

Hva er DISchat?

På DISchat kan du ”prate” (eller ”chatten”) med andre slektsforskere ved hjelp av tastaturet ditt. Her er du velkommen til å spørre om eller drøfte hva som helst i forbindelse med slektsforskning. Chat er en fin måte å diskutere på, man får svar der og da og slipper å vente på evt. epost tilbake eller opptattsignal i telefon.

Det erstatter selvfølgelig ikke direkte kontakt eller andre fora, men er et fint supplement.

Hvordan bli med på chat?

Den enkleste måten å komme i gang med DISchat på er å gå inn herfra www.disnorge.no/irc/

- På førstesiden vil du se et felt der du kan skrive en identitet (nickname). Skriv inn ditt navn uten mellomrom eller norske tegn (æøå)
- Vi vil at de som logger seg på chatten skal bruke sitt reelle fornavn pluss forbokstav i etternavn – dette er jo en seriøs chatte-kanal så ingen trenger å skjule seg bak et fancy nick.

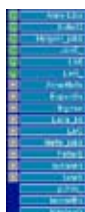
Når du er inne på chatten fra DIS-Norges irc-side kan bildet se ut som det over. Bildet viser en dialog mellom 2 som har slekt i samme område.

Når du har kommet inn på kanalen #slektsprat, vil du se i brukerlisten alle som for øyeblikket er pålogget. Ønsker du å snakke med en av dem du ser navnet til, skriver du bare navnet slik det er skrevet i listen (pluss det du vil si), og trykker Enter. Det er et skrivefelt nederst i skjermbildet hvor du skriver

det du vil ha med, så trykker du Enter-tasten - og innlegget ditt er ”ute”.

Alle som er på kanalen ser hva alle skriver, så da kan alle være med i diskusjonen. Du kan bruke forskjellige nettlesere og det vil gi deg forskjellige skjermbilder og ulike symbolbruk. Resten av artikkelen viser hvordan dette ser ut i Internet Explorer.

Symbolene på chatten

Når du kommer inn vil du se på navnlisten at det er ulike symboler foran navnene.

På listen til venstre her er det 3 måter å markere navnene på (eller egentlig 2). De som er øverst og markert med et @-symbol er de som passer på oss – at vi ikke kommer med ukvemsord, holder en god tone og passer på at det hele går redelig for seg. De kalles OP (Operator).

De under som er markert med et +-symbol er personer som har et tillitsvern i DIS-Norge eller har en spesiell funksjon i foreningen.

Nederst har vi vanlige medlemmer og andre som måtte komme innom. Disse er ikke markert med noe tegn foran navnet sitt.

Chatten er åpen for alle så det hender det logger seg på folk som er interessert i slektsforskning, men som ikke er medlemmer.

Som du fort vil se er det mye bruk av ”smilies” (smilefjes) på chatten. Dette er tegn man må skrive selv, de hentes ikke fra noe sted. Se under:

For å få de fram så skriver du disse tegnene:

:) :(;) :-O |: :P :S :D
o_O O_o XD O_O :~? 9_9 :~(

Hvorfor chatte?

Chat er en fin måte å komme i kontakt med andre på, og særlig denne chatten hvor vi har stor nytte av å utveksle erfaringer med denne spennende hobbyen vi har.

Her kan vi hjelpe hverandre med tyding av kirkebøker, metodikk, dataproblemer og tips til hvordan man går fram. Jeg lister opp noen punkter:

- du treffer andre slektsforskere som kan hjelpe til med generelle slektsspørsmål
- noen treffer til og med andre med felles slekt!
- du treffer andre som bruker samme slektsprogram, eller som kan hjelpe til med å søke på nett
- du kan få hjelp med en gang! Som regel er det noen på, og det er alltid noen som kan hjelpe, eller kjenner noen som kan hjelpe!
- du kan få hjelp med DIStreff
- man får følelsen av fellesskap fordi man har felles interesse – både med slektsforskning og forenings-saker
- man kan opprette egne kanaler og samarbeide med andre i grupper, enten vedrørende forskning på bestemte slekter, eller innenfor lukkede arbeids-grupper

Til slutt noen tips

- Logg deg inn med eget fornavn samt første bokstav i etternavn - da er det lettere å kjenne igjen hvem man prater med
- Si gjerne noen ord når du kommer inn
- Er det stille, så skriv Pling eller navnet på en av Opene - eller bare begynn å prat!
- Vær med i diskusjonen!

Begynn gjerne innlegget med navnet til den du svarer

Ytterligere tips finner du her: www.disnorge.no/irc/DISchatOSS.html

Slektsforum

Hva er slektsforum?

Slektsforum er et etterlysnings- og debattforum hvor du blant annet kan legge ut etterlysninger, delta i slektsfaglige diskusjoner og hente inn informasjon rettet mot slektsforskning. Noen lokallag har også et eget lokalt forum som er knyttet til det lokallaget du er med i. Det kommer kun opp når du har logget deg inn med brukernavn og passord. Det samme gjelder for noen andre fora som bare er tilgjengelig for medlemmer. Et eksempel under her:

Hvordan?

Du finner Slektsforum på: www.disnorge.no/slektsforum. Du finner også en "Knapp" for Slektsforum på startsidene våre.

Logg deg på

Klikk på "Logg Inn", logg deg så inn med brukernavn og passord. Dette finner du bak på Slekt og Data, eller for deg som er ny siste året – bak på Startheftet. Da kommer det opp noen flere tjenester og fora som er forbeholdt medlemmer i DIS.

Les/Vis nye innlegg

For å lese innlegg klikker du på det forumet du vil se på, f. eks. på Oppland under etterlysninger. Der kommer alle de innlagte stedene/kommunene i Oppland opp.

Klikk så på ønsket sted, f. eks. Jevnaker.

Det som kommer opp nå er alle innlegg som har blitt lagt ut om Jevnaker.

Klikk så på et innlegg her og du kan lese hva det handler om. Når du er innlogget vil du få opp en linje øverst med: «Vis nye emner siden sist pålogget». Her er det også flere valg for andre visninger. Første gangen bør du velge et annet alternativ i rullgardina f. eks. «Vis emner siste døgn». Trykk så vis.

Legg ut spørsmål/svar

Første gang du vil skrive et innlegg på Slektsforum, bør du lese "Om posting av etterlysninger". Her får du tips og vink om hvordan du gjør etterlysningen din bedre, og hvordan du lettest hjelper andre til å hjelpe deg. For å legge ut en etterlysning klikker du først på fylke, deretter på området/kommunen du vil legge etterlysningen din ut på.

For å legge ut et nytt innlegg klikker du deg inn til aktuelt forum og klikker der på "nytt emne".

Se under her:

Da får du opp et nytt vindu som du skriver innlegget ditt i. Når du har skrevet ferdig kan du velge om du vil forhåndsvisne det eller klikke på OK så det kommer ut. Når du skriver en ny melding i forumet har du flere valg som du kan krysse av under den boksen du skriver meldingen i. Hvis du krysser av for Varsle svar på dette emnet vil du få et e-post varsel så snart noen har besvart innlegget ditt.

Emnetittel

Det er viktig å gjøre emnefeltet beskrivende for etterlysningen. Ikke skriv Aner, Søker, eller Etterlysning i emnefeltet, nesten alle meldingene er etterlysninger. Ikke skriv f.eks. Bergen - det fremgår oftest av forumet du poster i hvilken kommune/by det dreier seg om.

Personnavn, gårdsnavn og årstall er ofte god informasjon i emnefeltet. Unngå unødvendig bruk

av STORE bokstaver både i emne og i resten av meldingen.

Hvordan varsle innlegg

Du kan også få varsel på de forumene du ønsker. Klikk deg fram til forumet, nesten nederst på venstre side finner du lenken «Abonner på dette forumet». Klikk på denne for å aktivisere e-postvarsling hver gang noen poster et innlegg i dette forumet. Dette kan du gjenta for alle fora du ønsker å følge spesielt grundig.

and let thy feet
millenniums hence
be set in midst of knowledge

Lentijun

Engelske ressurser

SKREVET AV IVAR RØMO, SHROPSHIRE, ENGLAND

Slekt og Data nummer 1 for 2008 hadde til emne "England" og hovedartikkelen ga mange solide og nyttige opplysninger om kilder for slektsforskning på disse kanter. Men det må sies at artikkelen var basert på en nokså tilårskommen publisasjon, og jeg har lyst til å vise til noen mer nylige utviklinger.

Det dreier seg selvfølgelig for det meste om nyheter på internettet. Mange nettsider har kommet i tillegg til de som er nevnt i artikkelen. Genuki er av uvurderlig nytte, ikke minst fordi det også er geografisk og historisk informasjon der, til hjelp for de som trenger å orientere seg i ukjent terreng. En annen kilde for praktisk kunnskap er Cyndi's List (www.cyndislist.com/england.htm), selv om den faller i den same gropa som mange nordmenn, i det at England er oppfattet som et hovedbegrep for nesten alt som ligger like vest for Europa. Det er en misoppfatning som kan skape problem for slektsforskere.

Men den viktigste ressursen er nå Ancestry (www.ancestry.co.uk). I tillegg til indekser for fødsel, vielse og begravelse fra 1837 til ganske nylig, finner du indeksert alle folketellingene fra 1841 til 1901 for hele United Kingdom og i tillegg kan du se bilder av selve tellingsskjemaene. Ikke minst er det også mulig søke i omtrent alle historiske britiske

telefonkataloger. Men disse tjenestene får man jo ikke nyte gratis.

Artikkelen nevner Familia (www.familia.org.uk), fordi den siden inneholder opplysninger om folkebibliotek som har ressurser for slektsforskning. Det du også finner der er adresser til lokale arkiv, og det er viktig. Hvert 'county' og de fleste storbyene i Storbritannia har et offisielt arkiv, som er mer lik et norsk statsarkiv enn et fylkesarkiv, med det unntak at det er mange fler av dem. Når du har funnet en slektning, er det her du kan finne kildemateriale for slektningens personlige omstendigheter, hvis du er heldig. The National Archives (TNA), det engelske riksarkivet, tidligere kalt the Public Record Office (PRO), har opprettet en gigantisk nettkatalog som innbefatter referanser til materiale fra nesten alle disse lokale arkivene. Prosjektet heter Access to Archives, eller A2A, og nettadressen er www.a2a.org.uk.

Det kan også lønne seg å stikke innom TNAs egen hovedside, www.nationalarchives.gov.uk. Blant mange andre kildekategorier kan du her finne hundretusenvis av testamenter.

Happy hunting!

2008

OKTOBER

Lørdag 25. Informasjon kommer senere. DIS-Møre og Romsdal SLEKTSFORSKERDAGEN 2008

Lørdag 25. Bergen. Loddefjord Bibliotek kl. 00:00 . DIS-Hordaland avholder Slektsforskerdagen Vi avholder SFD. Kommer med eget skriv om dagen senere.

Lørdag 25. Stjørdal. Stjørdal Bibliotek kl. 00:00 . DIS-Nord-Trøndelag Slektsforskerdag(SFD) med tema «Utvandring». Program og tid kommer senere.

Lørdag 25. Namsos. Namsos Bibliotek kl. 00:00 . DIS-Nord-Trøndelag Slektsforskerdag(SFD) med tema «Utvandring». Program og tid kommer senere.

Lørdag 25. Steinkjer. Steinkjer Bibliotek kl. 00:00 . DIS-Nord-Trøndelag Slektsforskerdag(SFD) med tema «Utvandring». Program og tid kommer senere.

Lørdag 25. Ikke bestemt kl. 10:00 . DIS-Vest-Agder Slektsforskerdagen: Tema: DE SOM FLYTTET UT

Lørdag 25. Stavanger. Stavanger Kulturhus kl 10:00 - 15:00. DIS-Rogaland SLEKTSGRANSKERDAGEN I ROGALAND 2008 SLEKTSGRANSKERDAGEN I ROGALAND 2008 FOREDRAG 10:30-11:00 Presentasjon av "Migrasjon Rogaland" v/historikeren Per Inge Bøe 11:00-12:45 "Kvinnene blant emigrantene - hvilken rolle hadde de?" v/norsk-amerikanske historikeren Odd S. Lovoll 13:00-14:00 "Amerikakofferten" v/etnologen Siv Ringdal -- SLEKTSTORG Innføring i slektsgranskning Demonstrasjon av slektsprogram Slektsgranskning på Internett

Lørdag 25. Arendal. Arendal Bibliotek. DIS-Aust-Agder - Slektsforskerdagen 2008 Slektsforskerdagen. Samarbeid med Arendal Bibliotek.

Lørdag 25. Kongsberg. Kongsberg; lokale ikke helt avklart kl. 10:00 . DIS-Buskerud Kongsberg Slektsforskerdagen

Lørdag 25. Drammen. Drammensbibliotekene kl. 10:00 . DIS-Buskerud Drammen

Slektsforskerdagen. Foredrag: 11-12:»De som reiste ut» - Veien vestover i de virkelig gamle dagene v/Knut A. Andersen

Lørdag 25. Høgskolen i Vestfold kl 10:00 - 14:00. DIS-Vestfold Slektsforskerdagen 2008 Introduksjonskurs for nybegynnere. Svenske slektsforskere hjelper til med søk i svenske aner. Stand med Vestfold Fylkesarkiv.

Lørdag 25. Trondheim. Trondheim Folkebibliotek kl. 10:00 . DIS-Sør-Trøndelag Slektsforskerdagen 2008 Tema for dagen: «De som reiste ut». Dagen arrangeres som vanlig med fordrag, demonstrasjon av slektsprogrammer og ressurser på internett. Vi planlegger også en utstilling med tekst og bilder som viser sider av utvandringen fra Norge og Sør-Trøndelag. Ketil Figenschou; arbeidsgruppen for slektsforskerdagen

Lørdag 25. Sandefjord. Sandefjord bibliotek kl 10:00 - 14:00. DIS-Vestfold Slektsforskerdagen 2008

Lørdag 25. Tromsø. Statsarkivet i Tromsø kl 11:00 - 15:00. DIS-Troms Slektsforskerdagen 2008 Den årlige slektsforskerdagen, i 2008 med hovedtema «Utvandrere».

Lørdag 25. Finnsnes. Finnsnes bibliotek kl 11:00 - 14:00. DIS-Troms Midt-Troms Slektsforskerdagen 2008 Slektsforskerdagen 2008 har som hovedtema Utvandrere.

Lørdag 25. Levanger. Levanger Bibliotek kl 11:00 - 15:00. DIS-Nord-Trøndelag Slektsforskerdag(SFD) med tema «Utvandring»

Lørdag 25. Lillehammer. Kulturhuset Banken kl 11:00 - 15:00. DIS-Oppland Slektsforskerdagen 2008 Tema i år er Kulturelt mangfold 2008 Inger Elisabeth Fryjordet holder foredrag om Jevne Glassverk Vidar Lie-Pedersen holder foredrag om Jerbanehistorien.

Lørdag 25. Aukra. Aukra folkebibliotek kl. 11:00 . DIS-Møre og Romsdal-Aukra Slektsforskerdagen

Lørdag 25. Haugesund. Haugesund Folkebibliotek, Kirkegata 151, 5527 Haugesund kl. 11:00 . DIS-Haugaland SLEKTFORSKERDAGEN 2008. Slektsforskerdagen på Haugesund folkebibliotek kl. 11-15. Tema: «de som reiste ut» Om utvandringen til Amerika

og andre verdensdeler. Kl. 12.00 lær deg å finne dine forfedre.(Foredrag). Kl. 13.00 om utvandring til Amerika og andre verdensdeler. (Foredrag).

Lørdag 25. Høgskolen i Telemark, Kjølnes i Porsgrunn kl 10:00 - 15:00. DIS-Telemark SLEKTSFORSKERDAGEN I TELEMAR 2008.

mandag 27. Ålesund. Spjelkavik Ungd. skole kl. 19:00 . DIS-Møre og Romsdal Ålesund/Sula Tema ikke fastsatt

tirsdag 28. Haugesund. IOGT huset i Haugesund (Björgvingt 40) kl. 19:00 . DIS-Haugaland - Brukergruppen TMG Brukergruppen TMG møtes og lærer av hverandre.

tirsdag 28. Namsos. Namsos Bibliotek kl. 19:00 . DIS-Nord-Trøndelag Åpent møte med kaffe.

onsdag 29. Oslo. Lakkegata 21 kl. 18:00 . DIS-Oslo/Akershus brukergruppe TMG Brukere av TMG møtes for uformell prat.

onsdag 29. Kristiansund. Kristiansund kl. 18:00 . DIS-Møre og Romsdal Kristiansund Medlemsmøte. Tema kommer seinere.

NOVEMBER

mandag 3. Ranvik Ungdomsskole kl. 19:00 . DIS-Vestfold Møte i Sandefjordsgruppen

mandag 3. Røros. Kurantgården kl. 19:00 . DIS-Sør-Trøndelag Lokalt møte Møt opp og møt likesinnede i Røros-regionen.

tirsdag 4. Statsarkivet Marthasv. 1 kl. 18:30 . DIS-Vest-Agder Gotisk skrift

tirsdag 4. Sandnes. Lura bydelshus, Kafeteria kl 18:30 - 21:00. DIS-Rogaland Embla Familie og Slegt brukermøte Embla Familie og Slegt brukermøte

tirsdag 4. Haugesund. IOGT Huset i Haugesund (Björgvingt. 40) kl. 19:00 . DIS-Haugaland - Brukergruppen Embla Treff de som kan Embla. Vi kan lære av hverandre.

onsdag 5. Molde. Molde videregående skole, sokkeletagen midtfløyen kl. 18:00 . DIS-Møre og Romsdal Molde gruppen Kurs/møte Åpent for alle
onsdag 5. Oslo. Riksarkivet, kl. 18:00

DIS-kalenderen

. DIS-Oslo/Akershus inviterer til Medlemsmøte Etik i slektsforskningen - på nett og i slektsbok

onsdag 5. Vestfold Slekthistorisk Senter på Nauen kl. 18:00 . DIS-Vestfold Møte i brukergruppen for Brothers Keeper. Vestfold Slekthistorisk Senter på Nauen er åpent fra kl. 12.00 så det er bare å benytte de fasiliteter senteret har. Det serveres kaffe og vafler.

torsdag 6. Stavanger. Det norske utvandrersenteret kl. 18:00 - 21:00. DIS-Rogaland SLEKTSDRØS OG INTERNET SLEKTSDRØS OG INTERNET Drøs om slekt og slektsprogrammene Brothers Keeper, Family Tree Maker og The Master Genealogist m.m. Søking på internett og bruk av kildene på utvandrersenteret.

torsdag 6. Heimdal. Rostenhallen kl. 18:30 . DIS-Sør-Trøndelag Medlemsmøte Program ennå ikke bestemt.

mandag 10. Porsgrunn Bibliotek kl. 18:00 - 21:00. DIS-Telemark Medlemsmøte i DIS-Telemark

mandag 10. Haugesund. IOGT Huset i Haugesund (Bjergvingt. 40) kl. 19:00 . DIS-Haugaland Medlemsmøte

mandag 10. Arendal. Grandgården kl. 19:00 . DIS-Aust-Agder avholder medlemsmøte Hjelp til å lage hjemmeside.

tirsdag 11. Kongsberg. Raumyr skole, Datarommet kl. 18:30 . DIS-Buskerud Kongsberg DIS-Treff. Hvordan lage Gedcom-filer.

onsdag 12. Oslo. Lakkegata 21 kl. 18:00 . DIS-Oslo/Akershus brukergruppe Brother's Keeper Brukergruppe for nye og erfarne brukere av Brother's Keeper. Ta med maskin om mulig slik at vi kan hjelpe hverandre. Vi utveksler erfaringer og behandler nye/gamle emner. Vi samler også ønsker overfor produsenten.

onsdag 12. Porsgrunn Bibliotek kl. 18:00 . DIS-Telemark Arbeidsmøte i BK-gruppen

onsdag 12. Gullaug. Gullaug Aktivitetssenter kl. 18:30 . DIS-Buskerud Drammen Temamøte: Familien Kamstrup på Killingrud

torsdag 13. Finnsnes. Finnsnes ungdomsskole kl. 18:00 - 21:00. DIS-Troms Midt-Troms medlemsmøte Medlemsmøte - tema bestemmes senere.

torsdag 13. Troms. Tromsø Maritime skole kl. 18:00 - 20:00. DIS-Troms brukergruppe Embla Møte for medlemmer som har eller som tenker seg å anskaffe slektsprogrammet Embla. Det er et åpent program for møtet, så deltakerne kan ta opp de temaer som de synes er mest aktuelle for dem. Meld gjerne interesse for spesielle temaer til kontaktpersonen.

torsdag 13. Stokke bygdetun kl. 18:30 . DIS-Vestfold Medlemsmøte i DIS-Vestfold. «I emigrantenes fotspor.» Vi får en multimediaframvisning. og vi vil deretter lære hvordan vi selv kan lage det samme med våre egne bilder.

lørdag 15. Vestnes. Vestnes. DIS-Møre og Romsdal Stormøte

lørdag 15. Finnsnes. Finnsnes ungdomsskole kl. 09:00 - 15:00. DIS-Troms Midt-Troms medlemsmøte Medlemsmøte - tema bestemmes senere.

lørdag 15. Råde. Bøndenes Hus, Karlshus, Råde kl. 11:00 . DIS-Østfold Foreløpig arbeidstittel: Scanning av bilder og dokumenter. Foredragsholder: Dagfinn Ugelstad Larsen

mandag 17. Haugesund. IOGT Huset i Haugesund (Bjergvingt. 40) kl. 19:00 . DIS-Haugaland Brother's Keeper Brukergruppe Vi møtes til erfaringsutveksling.

mandag 17. Levanger. Levanger Bibliotek kl. 19:00 . DIS-Nord-Trøndelag Åpent DIS-møte med slektsstoff og kaffeprat. Tema blir sendt ut på e-post før møtet.

tirsdag 18. Porsgrunn Bibliotek kl. 18:00 . DIS-Telemark Arbeidsmøte i EMBLA-gruppen og TMG-gruppen

tirsdag 18. Tennfjord Skule kl. 18:00 . DIS-Haram Medlemsmøte

onsdag 19. Vestfold Slekthistorisk Senter på Nauen kl. 18:00 . DIS-Vestfold Møte i DISGEN-gruppen

onsdag 19. Stavanger. Statsarkivet i Stavanger kl. 18:30 - 21:00. DIS-Rogaland MEDLEMSMØTE

MEDLEMSMØTE Stavangerbarken Drots forlis Magne Stensland vil fortelle om kannibalen fra Engøy (onkel Gudmund)

onsdag 19. Bergen. Kronstad Hovedgård (Vis kart) kl. 19:00 . DIS-Hordaland Foredrag kommer tilbake til mere info

torsdag 20. Mæl Kro kl. 18:00 - 21:00. DIS-Telemark / DIS-Tinn DIS-Tinn arrangerer julemøte

torsdag 20. Bergen. Kronstad hovedgård kl. 18:00 . DIS-Hordaland Brukergruppe Brothers Keeper Brukermøte for BK

torsdag 20. Kronstad hovedgård kl. 18:00 . DIS-Hordaland Brukermøte for BK-slektsprogram

tirsdag 25. Haugesund. IOGT huset i Haugesund (Bjergvingt 40) kl. 19:00 . DIS-Haugaland - Brukergruppen TMG. Brukergruppen TMG møtes og lærer av hverandre.

tirsdag 25. Namsos. Namsos Bibliotek kl. 19:00 . DIS-Nord-Trøndelag Åpent møte med kaffe.

tirsdag 25. Ålesund. Spjelkavik Ungd. skole kl. 19:00 . DIS-Møre og Romsdal Ålesund/Sula Tema ikke fastsatt

onsdag 26. Oslo. Lakkegata 21 kl. 18:00 . DIS-Oslo/Akershus brukergruppe TMG Brukere av TMG møtes for uformell prat.

onsdag 26. Kristiansund. Kristiansund kl. 18:00 . DIS-Møre og Romsdal Kristiansund Medlemsmøte. Tema kommer seinere.

onsdag 26. Gullaug. Gullaug Aktivitetssenter kl. 18:30 . DIS-Buskerud Drammen Arbeidsmøte: Ringerike

lørdag 29. Tromsø. Tromsø bibliotek og byarkiv kl. 11:00 - 13:00. DIS-Troms Kurspreget seminar Et kurspreget seminar for nybegynnere: Hvordan komme i gang med slektsforskning, og hvordan bruke PC i slektsforskningsarbeidet?

DESEMBER

mandag 1. Ranvik Ungdomsskole kl. 19:00 . DIS-Vestfold Møte i Sandefjordsgruppen

mandag 1. Røros. Kurantgården kl. 19:00 . DIS-Sør-Trøndelag Lokalt møte Møt opp og møt likesinnede i Røros-regionen.

tirsdag 2. Ikke bestemt kl. 18:30 . DIS-Vest-Agder Julemøte

tirsdag 2. Sandnes. Lura bydelshus, Kafeteria kl 18:30 - 21:00. DIS-Rogaland Embla Familie og Slekt brukermøte Embla Familie og Slekt brukermøte

tirsdag 2. Haugesund. IOGT Huset i Haugesund (Björgvingt. 40) kl. 19:00 . DIS-Haugaland - Brukergruppen Embla Treff de som kan mer om Embla. Vi kan sammen lære hvordan arbeidet kan gjøres raskere.

onsdag 3. Molde. Molde videregående skole, sokkeletagen midtfløyen kl. 18:00 . DIS-Møre og Romsdal Molde gruppen Kurs/møte Åpent for alle

onsdag 3. Vestfold Slektshistorisk Senter på Nauen kl. 18:00 . DIS-Vestfold Møte i brukergruppen for Brothers Keeper. Vestfold Slektshistorisk Senter på Nauen er åpent fra kl. 12:00 så det er bare å benytte de fasiliteter senteret har. Det serveres kaffe og vafler.

torsdag 4. Heimdal. Rostenhallen kl. 18:30 . DIS-Sør-Trøndelag Medlemsmøte I kveld er det middelalder-slekter som er tema. Vi er så heldige å få besøk av Tore Vigerust, så det er duket for en interessant aften. I tillegg er det jo siste møte før jul, så vi regner med at mange tar turen til Rosenhallen denne kvelden. Vel møtt!

lørdag 6. Råde. Bøndenenes Hus, Karlshus, Råde kl. 11:00 . DIS-Østfold Foreløpig arbeidstittel: Bildebehandling. Foredragsholder: Peter Sæter

mandag 8. Porsgrunn Bibliotek kl. 18:00 . DIS-Telemark Medlemsmøte i DIS-Telemark

mandag 8. Stokke bygdetun kl. 18:30 . DIS-Vestfold Medlemsmøte i DIS-Vestfold.

mandag 8. Haugesund. IOGT Huset i Haugesund (Björgvingt. 40) kl. 19:00 DIS-Haugaland Medlemsmøte Julemøte/medlemsmøte

mandag 8. Arendal. Aust-Agder kulturhistoriske senter kl. 19:00 . DIS-Aust-Agder avholder medlemsmøte

Juletradisjoner. Møtested Aust-Agder kulturhistoriske senter.

mandag 8. Levanger. Levanger Bibliotek kl. 19:00 . DIS-Nord-Trøndelag Åpent DIS-møte med slektsstoff og kaffeprat. Tema blir sendt ut på e-post før møtet.

tirsdag 9. Kongsberg. Raumyr skole, Datarommet kl. 18:30 . DIS-Buskerud Kongsberg Tema ikke fastlagt

onsdag 10. Oslo. Lakkegata 21 kl. 18:00 . DIS-Oslo/Akershus brukergruppe Brother's Keeper Brukergruppe for nye og erfarne brukere av Brother's Keeper. Ta med maskin om mulig slik at vi kan hjelpe hverandre. Vi utveksler erfaringer og behandler nye/gamle emner. Vi samler også ønsker overfor produsenten.

onsdag 10. Gullaug. Gullaug Aktivitetssenter kl. 18:30 . DIS-Buskerud Drammen Julemøte: Tema ikke fastsatt

torsdag 11. Kronstad Hovedgård kl. 18:00 . DIS-Hordaland Brukergruppe Brothers Keeper Brukermøte for BK

torsdag 11. Kronstad hovedgård kl. 18:00 . DIS-Hordaland Brukermøte for Brother Keepers slektsprogram

onsdag 17. Stavanger. Det norske utvandrersenteret kl 18:00 - 21:00. DIS-Rogaland SLEKTSGRØT SLEKTSGRØT Einar Sanstøl vil vise prospektkort fra Stavanger i eldre tid.

onsdag 17. Bergen. Kronstad Hovedgård(Vis kart) kl. 19:00 . DIS-Hordaland Foredrag kommer tilbake til fordragsholder

2009

JANUAR

torsdag 8. Heimdal. Rostenhallen kl. 18:30 . DIS-Sør-Trøndelag Medlemsmøte Program ennå ikke bestemt.

torsdag 8. Bodø. Bodø bibliotek kl. 20:00 . DIS-Salten Slektshistorielag - Slektsforum Slektsforum DIS-Norges nettsted for etterlysninger og debatt. Hvordan legge ut en etterlysning og svare på andres innlegg.

lørdag 10. Bøndenenes hus, Karlshus, Råde kl. 11:00 . DIS-Østfold Medlemsmøte Tema: Backup og sikkerhet. Foredragsholder: Ole Monsø.

mandag 12. Arendal. Grandgården kl. 19:00 . DIS-Aust-Agder avholder medlemsmøte Slaveskipet «Fredenborg» v/Leif Svalesen. Finnes det etterkommere av noen om bord?

mandag 26. Ålesund. Spjelkavik Ungd. skole kl. 19:00 . DIS-Møre og Romsdal Ålesund/Sula Tema ikke fastsatt

FEBRUAR

torsdag 5. Heimdal. Rostenhallen kl. 18:30 . DIS-Sør-Trøndelag Medlemsmøte Årsmøte og medlemsmøte. Program etter årsmøtet er ennå ikke bestemt.

mandag 9. Arendal. Grandgården kl. 19:00 . DIS-Aust-Agder avholder Årsmøte Årsmøte. Foredrag om utenlandsk påvirkning på Sørlandskysten.

lørdag 14. Bøndenenes hus, Karlshus, Råde kl. 11:00 . DIS-Østfold Medlemsmøte Medlemsmøte. Tema ikke bestemt ennå.

MARS

lørdag 14. Bøndenenes hus, Karlshus, Råde kl. 11:00 . DIS-Østfold Årsmøte/Medlemsmøte Årsmøte / Medlemsmøte.

mandag 30. Ålesund. Spjelkavik Ungd. skole kl. 19:00 . DIS-Møre og Romsdal Ålesund/Sula Tema ikke fastsatt

APRIL

lørdag 18. Bøndenenes hus, Karlshus, Råde kl. 11:00 . DIS-Østfold Medlemsmøte Medlemsmøte. Tema ikke bestemt ennå.

mandag 27. Ålesund. Spjelkavik Ungd. skole kl. 19:00 . DIS-Møre og Romsdal Tema ikke fastsatt

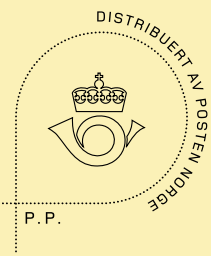
MAI

mandag 25. Ålesund. Spjelkavik Ungd. skole kl. 19:00 . DIS-Møre og Romsdal Ålesund/Sula Tema ikke fastsatt, dato kan bli endret pga pinsen

JUNI

torsdag 4. Bodø. kl. 18:00 . DIS-Salten Slektshistorielag - Kalvhauken på Bertnes Historisk tur til Kalvhauken på Bertnes

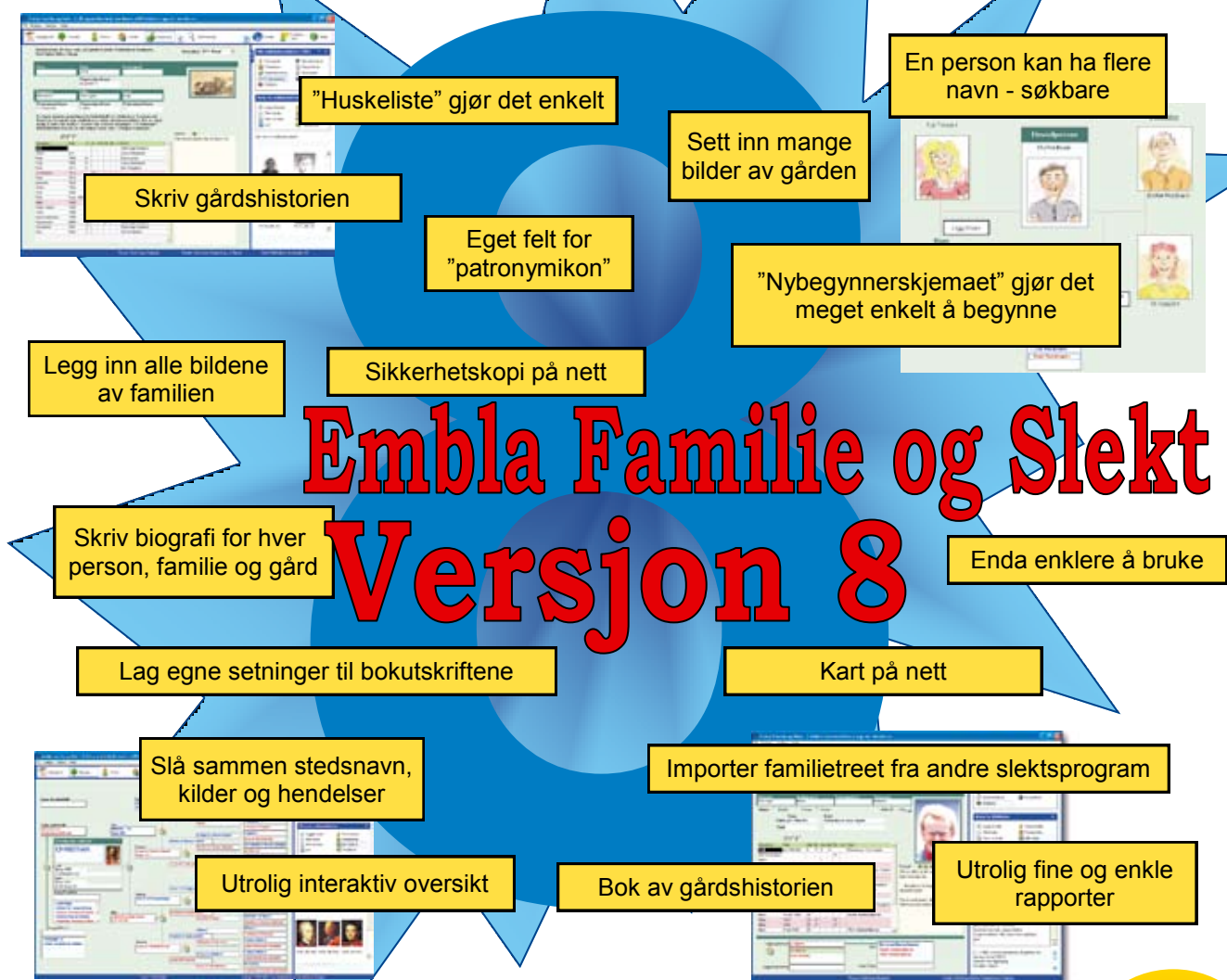
B-Economique
NORGE

Returadresse:
DIS-Norge
Lakkegata 21
NO-0187 Oslo

Slechtsgransking er spennende!

Ny versjon av det norske slechtsprogrammet

Besøk oss på Internett - www.embla.no

Du betaler ingen ting før du har overført hele familietreet ditt til det fullnorske slechtsprogrammet *Embla Familie og Slekt versjon 8*, og du betaler heller ikke noe før du er helt FORNØYD!

Embla Familie og Slekt er gøy, spennende og meget enkelt å bruke!

**Kun kr.
890,-**